

Gewóón doen!

Ondersteuningsplan 2026-2030

'iedereen is speciaal'
Leerlingen regio ZOUT

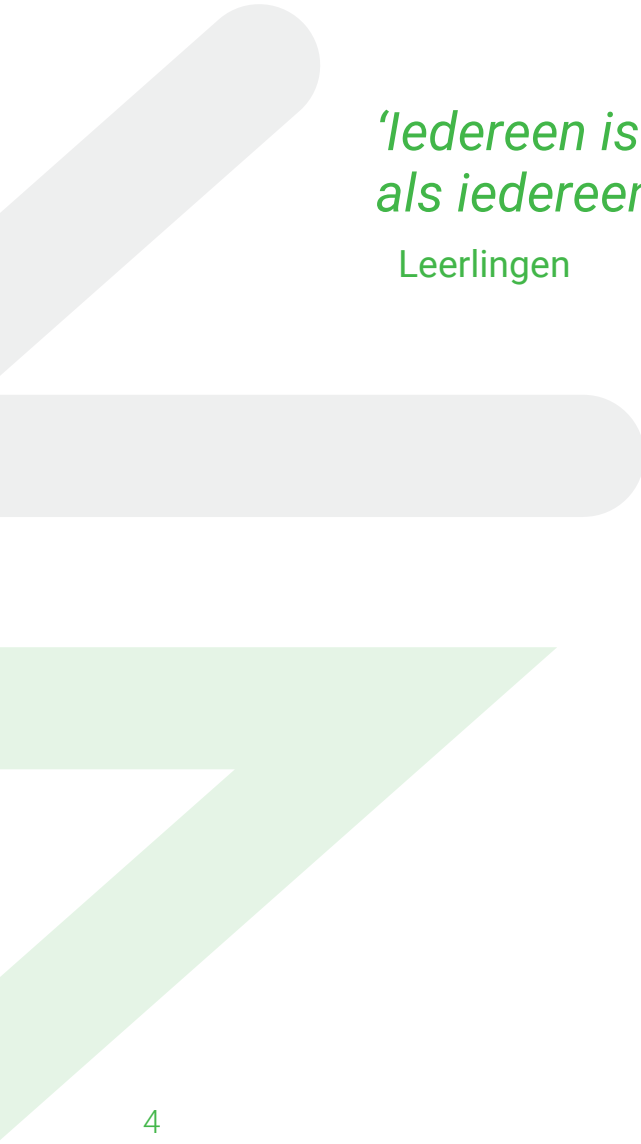
Gewóón doen!

Ondersteuningsplan 2026-2030

Instemming OPR	27-02-2026
Overeenstemming OOGO	23-02-2026
Goedkeuring RvT	24-02-2026
Vaststelling ALV	23-03-2026

Inhoud

Voorwoord	5
1. Onze opdracht	7
Waar staan we nu?	7
Missie	8
Visie	8
2. Onze ambities	11
Ambitie 1 Binnen de ZOUT regio hebben we een inclusieve mindset	11
Ambitie 2 Alle kinderen gaan in de wijk/het dorp naar school	14
2.1 Een sterke basis in en om de school	14
2.2 Een doorgaande lijn van voorschool tot VO	18
2.3 Een sterke samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs	19
2.4 Sterke samenwerking in lokale netwerken	21
2.5 Samenwerking tussen onderwijs en de gemeenten	22
2.6 Hybride model	24
Ambitie 3 Het onderwijs en de kernpartners binnen de ZOUT regio vormen een lerend netwerk	26
Bijlagen	28
Bijlage I: Verklarende woordenlijst	28
Bijlage II: De organisatie van SWV PO ZOUT	30
Bijlage III: Evaluatie Ondersteuningsplan 2022-2026	36
Bijlage IV: Financiën	38
Bijlage V: Norm voor basis- en extra ondersteuning	42
Bijlage VI: Beoordelingskader TLV	54
Bijlage VII: Kwaliteitszorg	64
Bijlage VIII: Klachten en bezwaarprocedure	66

*'Iedereen is speciaal! We leren ervan
als iedereen samen naar school gaat.'*

Leerlingen

zout
Samenwerkingsverband
Zuidoost-Utrecht

Gewóón doen!

Voor je ligt ons Ondersteuningsplan voor 2026–2030. In deze jaren willen we een grote stap zetten richting écht Inclusief Onderwijs. Dat is een flinke verandering. Het vraagt veel van collega's op school en van alle anderen die met ons samenwerken. We gaan iets nieuws doen, zonder dat alles al vastligt. De uitdaging is groot en hierbij hebben we iedereen hard nodig.

Juist daarom ben ik zo blij met hoe dit plan is ontstaan. Na het evalueren van het vorige Ondersteuningsplan zijn we eerst met vertegenwoordigers van onze besturen om tafel gegaan. Dat leidde tot een fantastisch ZOUT-festival, waar al onze partners welkom waren om mee te denken. Samen hebben we daar de inclusie-mindset gevierd.

De ideeën en inzichten van het festival hebben we daarna verder uitgewerkt. Met de ZOUT-karavaan gingen we langs scholen in onze vijf gemeenten om alles verder te verdiepen en concreter te maken. Overal merkten we veel enthousiasme en betrokkenheid.

De ambities voor de komende jaren werden tijdens het proces steeds concreter.

We willen een regio worden waarin inclusief denken vanzelfsprekend is. Waar kinderen gewoon naar school kunnen in hun eigen wijk of dorp. En waar we samenwerken in een lerend netwerk, van en met elkaar.

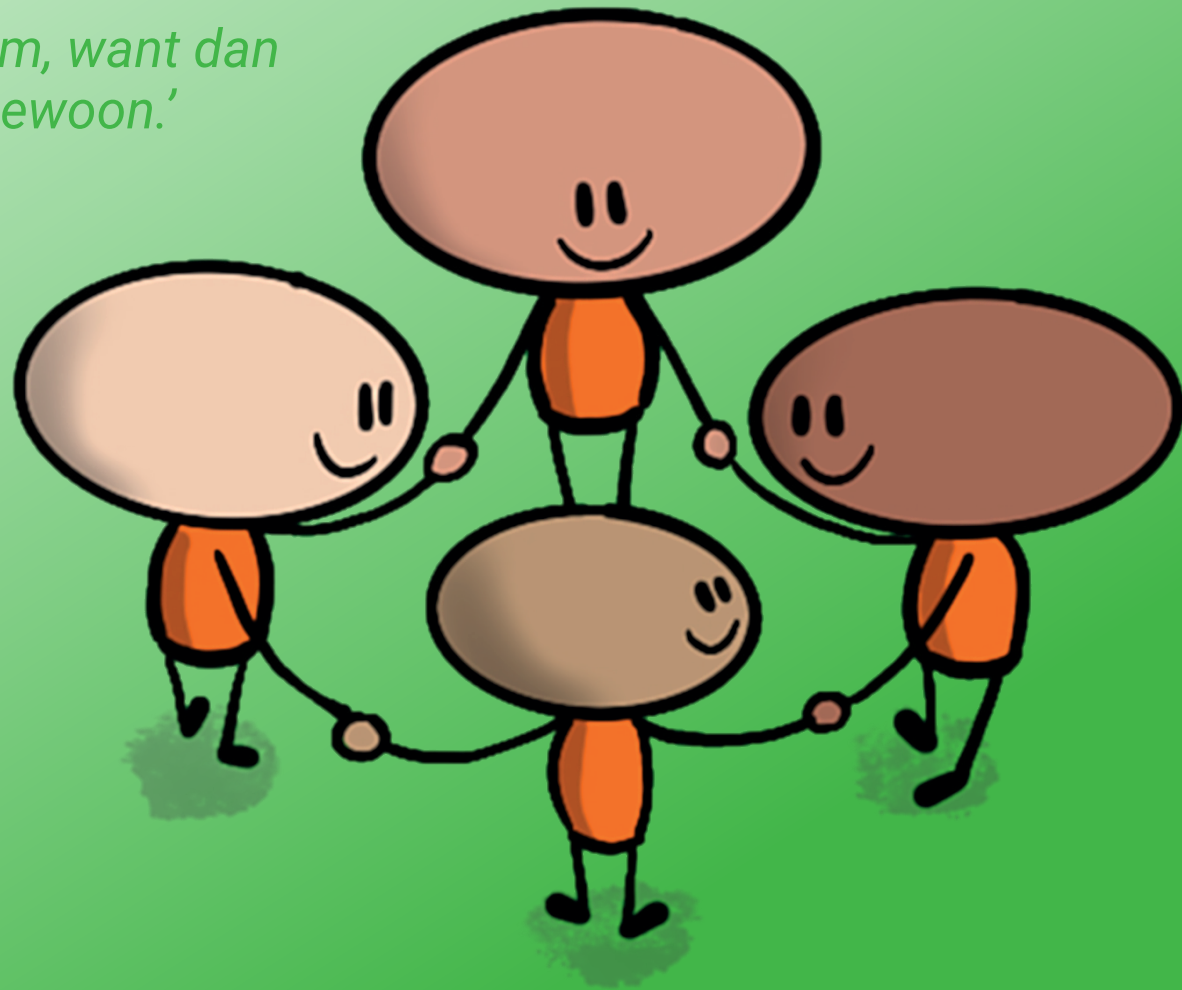
In het Ondersteuningsplan staat op hoofdlijnen hoe we dit willen aanpakken. Daarna werken we dit verder uit in jaarplannen – opnieuw samen met onze partners. Zo zorgen we voor zo veel mogelijk draagvlak, zodat we onze plannen ook echt kunnen waarmaken.

Want als we met z'n allen de schouders eronder zetten dan heb ik er alle vertrouwen in.

Anco Weijman

*'Alle kinderen zijn welkom, want dan
is iedereen weer meer gewoon.'*

Leerlingen

Inclusieve cultuur

1. Onze opdracht

In 2023, tijdens de planperiode 2022-2026, heeft het onderwijs vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de opdracht gekregen om in 2035 Inclusief Onderwijs gerealiseerd te hebben¹. Inclusief Onderwijs wordt door OCW gedefinieerd als onderwijs waarbij alle kinderen en jongeren dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren². Binnen een inclusieve leeromgeving zijn alle kinderen welkom op een school dichtbij huis. Er wordt vanuit een pedagogische basis gewerkt aan de brede ontwikkeling van alle kinderen. Elk kind ontwikkelt zich, wordt gezien en hoort erbij. De kinderen leren met en van elkaar.

Het schoolteam is multidisciplinair en biedt de ondersteuning die nodig is om alle kinderen onderwijs te bieden. De inclusieve leeromgeving is toegankelijk voor alle kinderen, leraren en ouders³.

Waar staan we nu?

Ambities Ondersteuningsplan 2022-2026

De opdracht om naar Inclusief Onderwijs toe te werken is al in 2020 aangekondigd. Dat leidde in 2022 tot een OSP met de ambitie om 'stappen te zetten naar meer thuisnabij en inclusiever onderwijs'. Het OSP 2022-2026 zette in op samenwerking op verschillende niveaus, versterking van de horizontale samenwerking tussen scholen, zodat leerlingen zo min mogelijk hun wijk of gemeente uit zouden hoeven en thuisnabij onderwijs zouden kunnen volgen.

¹ Contouren werkagenda route naar Inclusief Onderwijs 2025.

² Definitie Inclusief Onderwijs, Beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2024.

³ Definitie inclusieve leeromgeving, Beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2024.

De ambitie was om meer flexibele mogelijkheden te ontwikkelen op het grensvlak van regulier en speciaal (basis)onderwijs en samen te werken met Voorschoolse Voorzieningen (VV), het VO, de gemeenten, de jeugdhulp én ouders om alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling te bieden. Er is gewerkt aan drie concrete ambities:

Ambitie 1: Een sterke lokale basis

Ambitie 2: Geen kind thuis: een dekkend netwerk in de regio

Ambitie 3: Goede jeugdhulpondersteuning rondom het kind

Evaluatie Ondersteuningsplan 2022-2026

Op verschillende manieren is er gewerkt aan 'Ambitie 1: een sterke lokale basis'. Er is een ambitieuze norm basisondersteuning opgesteld, waarop we sturen met behulp van Perspectief op School (POS). Er heeft professionalisering en expertisedeling plaatsgevonden op specifieke thema's waaronder MHB, het Jonge Kind, en HGW. Door Meet ups en actieve betrokkenheid bij LEA's en lokale overlegstructuren is er gewerkt aan versterking van de lokale samenwerking. Er is een start gemaakt om de samenwerking tussen regulier- en gespecialiseerd onderwijs te faciliteren. Bovendien is er ingezet op het implementeren van de integrale kwaliteitszorgcyclus op operationeel, tactisch en strategisch niveau. De onderlinge samenhang is daardoor versterkt. Door de doorontwikkeling van de bureauorganisatie naar de huidige opzet van het team met Coördinatoren Inclusief Onderwijs (CIO's) en Adviseurs Inclusief Onderwijs (AIO's) is het mogelijk geworden om parallel aan de bestuurlijke gesprekken, met schoolleiders en IB-/KC'ers het goede gesprek over de ambities te voeren. Aan 'Ambitie 2: geen kind thuis, een dekkend netwerk in de regio' is gewerkt door het in kaart brengen van leerlingstromen, de lancering van het schoolaanwezigheidspact en de integratie van twee voorzieningen in één TOP voorziening, waarbij contextversterking de visie is. Samen met de voorschoolse voorzieningen is het 'Jonge kind beleid' ontwikkeld, en intensievere samenwerking met het voortgezet onderwijs is opgestart. Dit resulteerde in onder andere het gebruik van een vernieuwd OKR bij de overstap van PO naar VO. Met het oog op 'goede jeugdhulp rondom het kind' (Ambitie 3) participeert het samenwerkingsverband actief in het OOGO en de LEA's. SWV PO ZOUT heeft een actieve rol bij lokale samenwerkingsvormen met de gemeente en kernpartners.

Er zijn in de periode 2022-2026 mooie stappen gezet. Een groot deel van die stappen betreft het opzetten en inregelen van structuren en processen. Er ligt daarmee een goede basis om op voort te bouwen en resultaten te gaan boeken. Op vrijwel alle acties uit het OSP 2022-2026 zal in het huidige OSP dan ook een vervolg worden gegeven. Enkele punten, waaronder het aanwezigheidsbeleid en expertisedeling rond MHB, worden afgerond. Zaken die in de afgelopen periode onvoldoende hebben opgeleverd zijn de horizontale samenwerking door middel van lokale netwerken, de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs en het delen van good practices. Daarnaast zijn er nog thuiszitters, reizen er kinderen naar een andere gemeente of zelfs de regio uit om op school te komen en kunnen we kinderen vanuit cluster twee en jonge kinderen die specialistische ondersteuning nodig hebben niet altijd direct de beste plek bieden. In de komende periode zal er extra aandacht uitgaan naar de realisatie van deze punten. Zie voor een evaluatie van alle doelen bijlage III.

Landelijke ontwikkelingen in relatie tot dit Ondersteuningsplan

In 2024 heeft OCW het beleidskader 'Met elkaar voor alle kinderen en jongeren' gepubliceerd. Hierin wordt de ambitie voor Inclusief Onderwijs nader geconcretiseerd. Kernelementen daarbij zijn de cultuur binnen de inclusieve leeromgeving en de inclusieve onderwijspraktijk. Daarmee verschuift de focus van het onderwijs individueel passend maken naar het versterken van de onderwijscontext. In november 2025 heeft de PO-Raad haar strategische agenda 2027-2030 vastgesteld. Deze is afgestemd op de recente politieke en maatschappelijke ontwikkelingen. In het najaar van 2025 zijn er vanuit verschillende themagroepen conceptadviezen opgeleverd aan de ministeries OCW en VWS over de route naar Inclusief Onderwijs. SWV PO ZOUT was betrokken bij de themagroep Mindset en Inclusieve cultuur. Het beleidskader van OCW, de strategische agenda 2027-2030 van de PO Raad en de conceptadviezen Inclusief Onderwijs van OCW en VWS, zijn meegenomen bij het tot stand komen van dit OSP en hebben geleid tot een aanpassing van de missie en visie van het samenwerkingsverband.

Missie

Op onze scholen ontwikkelen alle kinderen zich optimaal. De scholen hebben een sterke didactische en pedagogische basis en zijn in staat de context van het onderwijs aan te passen op wat de kinderen nodig hebben. Kinderen gaan hierdoor zoveel mogelijk thuisnabij, gestimuleerd door hun omgeving, met plezier naar school en groeien op tot zelfbewuste mensen die kunnen participeren in onze diverse samenleving.

Visie

We zijn ervan overtuigd dat het goed is dat kinderen samen opgroeien, samen naar school gaan en samen onderwijs volgen. De school is een oefenplek voor het zorgen voor elkaar en het overbruggen van verschillen. Daarmee zijn scholen het fundament voor de inclusieve samenleving van morgen⁴. Onderzoek toont aan dat inclusieve vormen van onderwijs goed zijn voor álle leerlingen, zowel sociaal emotioneel, didactisch als qua kansen op een vervolgstudie en baan⁵. We zien, in lijn met de Verklaring van Salamanca (1994)⁶, Inclusief Onderwijs als een recht en diversiteit als een kracht. Bij SWV PO ZOUT geloven wij dat goed onderwijs, met een sterke basis op de scholen, goede afstemming met ouders en soepele samenwerking met kernpartners, leidt tot inclusief en thuisnabij onderwijs. We willen dat kinderen zich gezien voelen, zonder het idee te krijgen dat zij 'afwijken' van de norm. "Zet het kind centraal, door het niet centraal te zetten" (Bert Wienen, 2023). Dit vraagt van onderwijsprofessionals een inclusieve mindset en een lerende, reflectieve houding die leidt tot een steeds sterkere onderwijscontext. De doorontwikkelde driehoek van ondersteuning van SWV PO ZOUT beeldt deze visie uit (zie figuur 1).

4 Strategische agenda PO-Raad 2027-2030.

5 Szumski, Smogorzewska & Karwowski, 2017; Maras & Brown, 2000; Nakken & Pijl, 2000; Salend & Duhaney, 1999; Schmidt & Čágran, 2008.

6 The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education – UNESCO Digital Library.

Figuur 1. Driehoek van ondersteuning van SWV PO ZOUT

De stippellijn verbeeldt een dynamisch niveau van de basisondersteuning. Het niveau stijgt als een school reflecteert op de extra ondersteuning die ingezet wordt, en actie onderneemt om die extra ondersteuning een plek te geven binnen de basisondersteuning. Bijvoorbeeld door uitbreiding van expertise en aanpassingen in de context. Op die manier wordt de extra ondersteuning gebruikt als spiegel van de onderwijskwaliteit. Het niveau van de basisondersteuning kan ook dalen. Scholen moeten opereren in uitdagende omstandigheden. Door het leerkrachttekort, volle klassen en een hoge werkdruk kan het tijdelijk niet haalbaar zijn om een bepaald niveau van basisondersteuning in stand te houden.

Ons doel voor 2030

In 2030 is het context denken (sociale model) de norm geworden. Het is vanzelfsprekend dat we oplossingen zoeken in aanpassingen in de context, als er sprake is van belemmeringen in de ontwikkeling van de leerling, of als gedrag van de leerling zijn of haar medeleerlingen belemmert. Dit doen we in samenwerking met leerkrachten, ouders en ketenpartners en in afstemming met de leerling. We zien dit gedrag als signaalgedrag en passen de context aan op een voor de leerling uitdagende, maar haalbare ontwikkeling.

Doorkijk naar 2035

In 2035 spreken we alleen nog over 'onderwijs'. Daarbij gaat elke school, regulier- of gespecialiseerd, op in een lokaal, bovenbestuurlijk netwerk van scholen waar Inclusief Onderwijs wordt geboden. Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften krijgen ondersteuning binnen de normale context van goed onderwijs. Alle kinderen leren op school verschillen te waarderen en elk kind krijgt elke dag weer de kans en de mogelijkheden om te participeren, te leren en zich te ontwikkelen.

De groei van het kind ten opzichte van zichzelf staat hierbij centraal⁷. De bekostiging verloopt beschikkingsloos vanuit een samenwerking tussen gemeente en onderwijs.

⁷ Beleidskader *Met elkaar voor alle kinderen en jongeren*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2024.

'Als ouders, onderwijs, gemeente en jeugdhulp hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leerling. Samen maken we, ieder vanuit het eigen kader, de weg naar inclusief onderwijs mogelijk voor elk kind.

Deelnemer ZOUT Festival

**Gezamenlijke
verantwoordelijkheid**

2. Onze ambities

Om ervoor te zorgen dat er meer kinderen in hun wijk of dorp naar school gaan is een **inclusieve mindset**, een **sterke pedagogische basis**, **goed onderwijs**, een **goede samenwerking met ouders** en een **netwerk van kernpartners** rond de school nodig. Daarom werken we de komende vier jaar aan de volgende ambities:

Ambitie 1 Binnen de ZOUT regio hebben we een inclusieve mindset.

Ambitie 2 Alle kinderen gaan in hun wijk/dorp naar school.

Ambitie 3 Het onderwijs en de kernpartners in de ZOUT regio vormen een lerend netwerk.

Als ambities genuanceerd worden geformuleerd, boeten ze vaak aan kracht in. Daarom hebben we het over 'alle kinderen'. Uiteraard is er wel nuance.

Daar wordt in de uitwerking van de ambities meer recht aan gedaan. Maar laten we hoge verwachtingen hebben en lef tonen, om het hoogst haalbare te bereiken.

Na de beschrijving van de ambities, vertalen we deze naar doelen en verantwoordelijkheden. Om deze doelen te behalen is samenwerking met andere partijen zoals de gemeente, jeugdhulp of omringende samenwerkingsverbanden noodzakelijk. Maar omdat het OSP het strategisch beleidsplan van het samenwerkingsverband is, richten we ons op de verantwoordelijkheden van de scholen, de schoolbesturen en bureauorganisatie van het samenwerkingsverband.

In de jaarplannen, die in samenwerking met de schoolbesturen en een afvaardiging van de OPR worden opgesteld, worden de doelen voorzien van indicatoren waarmee resultaten kunnen worden gemeten en er verantwoording kan plaatsvinden. Zo kan tevens de doelmatige besteding van middelen cyclisch worden geborgd.

Ambitie 1 Binnen de ZOUT regio hebben we een inclusieve mindset⁸

In de ZOUT regio zijn al mooie voorbeelden van inclusief of inclusiever onderwijs. Bij veel scholen is de basisondersteuning gegroeid. En er zijn kinderen die in aanmerking komen voor een toelaatbaarheidsverklaring, die daarmee toch op hun reguliere school kunnen blijven. In het proces als opmaat voor dit OSP werd er geregeld opgeroepen tot het zetten van grote stappen. Er leeft in onze regio dan ook een sterke betrokkenheid bij de transitie naar Inclusief Onderwijs. Tegelijk zijn er nog grote verschillen in hoe er naar ondersteuningsvragen wordt gekeken, wat er mogelijk wordt geacht en welke taal hierbij wordt gebruikt.

Een inclusieve mindset en cultuur

Inclusief Onderwijs vraagt om een inclusieve cultuur⁹. In een inclusieve cultuur wordt er gekeken vanuit een positieve grondhouding¹⁰ en wordt er samengewerkt vanuit gedeelde waarden en normen. Diversiteit wordt niet gezien als belemmering, maar als een verrijking. Het wordt daarmee vanzelfsprekend om alle leerlingen welkom te heten op school en voor alle leerlingen een passend onderwijsaanbod te creëren¹¹.

Taal is bij een inclusieve cultuur van belang: de woorden die we gebruiken bepalen wie zich gezien, erkend en welkom voelt. Inclusie begint bij hoe we kijken en hoe we praten. Dat geldt niet alleen voor de professionals in en om de school, ook de houding van leerlingen en ouders draagt bij aan een inclusieve cultuur. Een inclusieve mindset ontstaat niet alleen door een bepaalde manier van denken, maar vooral ook door doen, het zetten van stappen die zichtbaar maken wat er al goed gaat en die ruimte bieden om verder te groeien.

⁸ De tekst onder deze ambitie is ontleend aan het advies van de themagroep Mindset en Inclusieve cultuur aan OCW en VWS.

⁹ Booth en Ainscow (2002), Index for Inclusion. De Index is ook gebruikt in het beleidskader van OCW (2024) 'Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving'.

¹⁰ Booth & Ainscow, 2002; Van Miegheem et al., 2020.

¹¹ Universal Design of Learning.

Transitie van medisch naar sociaal model

Mindset alleen is onvoldoende; Inclusief Onderwijs vraagt ook om een inclusief systeem. Het huidige stelsel van regulier en gespecialiseerd onderwijs bevordert uitsluiting.¹² Eerdere hervormingen hebben deze segregatie vaak onbedoeld versterkt, doordat ze uitgingen van het medische model, waarin leerlingen werden geclassificeerd als “kinderen met problemen” die beter in aparte settings zouden passen¹³. Het motto “*Regulier als het kan, gespecialiseerd als het moet*” weerspiegelt dit denken.

Voor Inclusief Onderwijs is transitie naar één Inclusief Onderwijssysteem nodig, een verschuiving van het medische naar het sociale model. De focus verschuift van de beperking van het kind naar het aanpassen en versterken van de onderwijscontext: drempels wegnemen, onderzoekend handelen, gezamenlijke verantwoordelijkheid en teamleren. Dit vraagt langdurige inzet op alle niveaus, waarbij het samenwerkingsverband de rol heeft als regisseur van cultuurverandering.

‘Heb lef! Durf samen als professionals uit onderwijs, gemeente en jeugdhulp buiten de kaders te kijken.’

Deelnemer ZOUT Festival

Van de scholen vraagt dit:

- Inclusief leiderschap, waarbij schoolleiders een voorbeeld zijn voor het schoolteam¹⁴ en een coachende rol aannemen naar de leerkrachten.
- Een inclusieve visie en inclusief beleid.
- Een inclusieve mindset en inclusief taalgebruik.
- De durf om stappen te zetten en een bredere groep kinderen welkom te heten dan tot nu toe wordt gedaan.
- Blijvende aandacht voor sociale inclusie richting ouders en leerlingen¹⁵.

Van schoolbesturen vraagt dit:

- Het uitdragen van een inclusieve visie en inclusief beleid.
- Sturen op scholing van schoolleiders in inclusief leiderschap en teamleren een belangrijke plek geven in het (personeels)beleid. Zie verder ambitie³.
- Het ter beschikking stellen van voldoende (financiële) middelen.

Van het samenwerkingsverband vraagt dit:

- Het aanjagen van regionale bewustwording en communicatie over Inclusief Onderwijs.
- Het creëren van een gezamenlijke taal en visie.
- Het faciliteren van scholing in inclusief leiderschap.
- Het zichtbaar maken van goede voorbeelden.
- Het inzicht bieden in de ontwikkeling richting Inclusief Onderwijs per school aan de hand van data.

¹² Conceptadviezen Werkconferentie Inclusief Onderwijs OCW, 2025.

¹³ Stellaard (2023), Boemerangbeleid.

¹⁴ Leithwood, 2021 en Meischaut e.a., 2022.

¹⁵ Movisie.

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
1.1 Inclusief leiderschap op de scholen.	Schoolleiders staan voor een inclusieve cultuur en zijn daarin voorbeeld voor het schoolteam. Schoolleiders zetten nieuwe stappen richting Inclusief Onderwijs.	Sturen op scholing van schoolleiders en IB-/KC'ers in inclusief leiderschap en teamleren.	Faciliteert scholing in inclusief leiderschap actief.
1.2 Eén gezamenlijke visie en taal met gemeenten in de ZOUT regio.	Stimuleren binnen hun school harmonisering in denken, spreken en handelen met elkaar en de gemeenten.	Stimuleren binnen hun scholen harmonisering in denken, spreken en handelen met elkaar en de gemeenten.	Stimuleert het komen tot één visie en taal in de regio door betrokkenheid bij het Regionaal plan van de gemeenten in Regio ZOUT en de LEA's, en de gemeenten te betrekken bij de visie van ZOUT.
1.3 Inzicht in de ontwikkeling naar Inclusief Onderwijs per school.	Scholen brengen in kaart, in welke ondersteuning-sniveaus hun leerlingen zitten aan de hand van het schema sterke onderwijscontext.	Hebben goed inzicht in waar hun scholen staan in de ontwikkeling naar Inclusief Onderwijs.	Tijdens samenwerkingsgesprekken ontstaat aan de hand van data, de schoolweging, het spreidingsgetal en van beleid en praktijk een beeld van waar de school staat m.b.t. inclusie.
1.4 Op de scholen en op bestuurskantoren (incl. SWV) heerst een inclusieve cultuur. Dit komt tot uiting in attitudes, communicatie en beleid.	Attitudes, communicatie en beleid ademen een positieve grondhouding. Beleid heeft inclusie als uitgangspunt en is gericht op contextversterking van de school, waardoor de doelgroep die de school kan bedienen groeit. In principe is ieder kind welkom op school.	Sturen op een inclusieve cultuur en leven dit voor, door inclusief leiderschap en beleid.	Neemt de rol van regisseur van de verandering op zich. Zet in het bijzonder in op inclusief leiderschap. Maakt good-practices zichtbaar.
1.5 Acceptatie en sociale inclusie van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.	Scholen werken actief aan acceptatie en sociale inclusie. Elke school heeft aan het einde van de planperiode een duidelijke stap gezet naar sociale inclusie ¹⁶ .	Sturen op doelgerichte groei van sociale inclusie, stimuleren initiatieven van scholen hierin.	Stimuleert sociale inclusie en probeert dit financieel mede mogelijk te maken.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

¹⁶ Ter indicatie: Sardes (2021), Inclusieladders. Inclusieladders: een gezamenlijke taal voor Inclusief Onderwijs.

Ambitie 2 Alle kinderen gaan in de wijk/het dorp naar school

De formulering van de bovenstaande ambitie is radicaal. Daar is bewust voor gekozen. We willen bewegen naar een ander systeem en een ander kader dan van waaruit we komen. Dit vraagt van alle scholen dat zij continu investeren in het versterken van de onderwijscontext, het vergroten van de basisondersteuning en het ontwikkelen van een inclusieve pedagogische cultuur. Door deze ontwikkeling kunnen steeds meer leerlingen thuisnabij onderwijs ontvangen en wordt de beweging naar Inclusief Onderwijs duurzaam verankerd in de dagelijkse praktijk. Tegelijkertijd erkennen we dat er een kleine groep leerlingen is voor wie gespecialiseerde ondersteuning noodzakelijk blijft. Voor deze leerlingen is plaatsing in het gespecialiseerd onderwijs nog nodig. Ook voor deze groep leerlingen hebben we de opdracht om te onderzoeken hoe hun onderwijsomgeving zo inclusief mogelijk vormgegeven kan worden. De ambitie *'Alle kinderen gaan in de wijk of het dorp naar school'* is dan ook ons gezamenlijk kompas, waarmee we hoge verwachtingen uitspreken en onszelf uitdagen om grenzen te verleggen in het belang van leerlingen.

2.1 Een sterke basis in en om de school

We hebben de afgelopen periode flink ingezet op versterking van de basis op school. Het schema Sterke onderwijscontext is uitgereikt en toegelicht, wat bijdraagt aan systematische processen met een duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden binnen het schoolteam. Er is expertise uitwisseling geweest over de thema's handelingsgericht werken (HGW), Meer- en Hoogbegaafdheid (MHB), Eerste Hulp Bij Instructie (EHBI) en Het Jonge Kind (JK). De samenwerkingsgesprekken op school- en bestuursniveau hebben vorm gekregen, waarin de dialoog over de basisondersteuning wordt gevoerd aan de hand van het monitorsysteem Perspectief op School (POS) en TLV en Team ZOUT aanvragen.

Basisondersteuning

Om de basisondersteuning verder te versterken gaan we meer datagestuurd werken. Op schoolniveau, per gemeente en regio breed benutten we data over de extra ondersteuning (aanvragen Team ZOUT, TOP en TLV) en verzuim. Door te reflecteren op deze data gebruiken we die als spiegel van het eigen handelen, gericht op het versterken van de onderwijscontext. Daardoor zal de basisondersteuning in de scholen gaan toenemen (zie figuur 1 op pagina 9: stip-pellijn in de driehoek van ondersteuning). Duidelijke processen en verdeling van verantwoordelijkheden zijn hieraan ondersteunend.

Een groeiende basisondersteuning staat op gespannen voet met het denken in een vaste norm en het strikt scheiden van financiële middelen voor extra- en basisondersteuning. Bovendien wordt de mate van inclusiviteit niet alleen bepaald door *wat* er wordt aangeboden, maar vooral *waar* (in of buiten de klas) en *hoe* (individueel of collectief/collectiever) het aanbod vorm krijgt. Dat maakt de norm basisondersteuning diffuus en vraagt om een kritische blik. Daarom evalueren we in de komende planperiode de norm voor basisondersteuning, evenals het huidige monitorsysteem. Daarin wordt meegenomen hoe deze middelen zich verhouden tot de opdracht om Inclusief Onderwijs te realiseren.

Pedagogisch klimaat

Gedrag is een veelvoorkomende reden voor een verwijzing vanuit het regulier onderwijs naar het gespecialiseerd onderwijs. Gedrag staat niet op zichzelf, maar ontstaat relationeel. Het zegt vaak iets over de bredere context en kan dan ook gezien worden als een signaal over de context. Het pedagogisch klimaat verdient daarom onze aandacht. Hoe handelen we in onze klassen?

Volgens de principes van het HGW brengen we in beeld wat we zien en kijken we bij de analyse in de eerste plaats naar de wisselwerking met de context, waaronder ons eigen pedagogisch en didactisch handelen.

Pedagogische basis

Samen met de ouders bepaalt de leerkracht grotendeels de kwaliteit van de pedagogische basis rond een kind. Een pedagogische basis, waarin de ouders en de leerkracht laagdrempelig contact hebben, afstemmen en verbonden zijn, biedt ruimte voor het gesprek over de alledaagse opvoeding en ruimte aan kinderen om zich te ontwikkelen¹⁷. Er kan dan in een eerder stadium beter afgestemd worden rond ondersteuningsvragen, wat preventief werkt tegen labeling en interventie. Het uitgangspunt van de afstemming binnen de pedagogische basis is dan ook normalisatie: meer acceptatie van verschillende ondersteuningsvragen.

Binnen het contextmodel wordt een kind niet begrepen vanuit individuele kenmerken, maar vanuit de relaties en systemen waarbinnen het opgroeit. Ouders maken daar vanzelfsprekend een essentieel onderdeel van uit. Zij zijn vanuit het contextmodel dan ook medeverantwoordelijk voor het bouwen van een inclusieve klassecontext en krijgen een actieve rol in het creëren van een positieve pedagogische omgeving. De wijze waarop scholen het contact met-, en de rol van ouders vormgeven varieert en is in eerste instantie de taak van de school. Het samenwerkingsverband ondersteunt hierin door signalen te bespreken, verbindend op te treden en het leren van elkaar te versterken.

School en gemeente

Ter ondersteuning van ouders en school (indien nodig), is er een netwerk van vaste kernpartners rond elke school, die samen dezelfde taal spreken en elkaar vroegtijdig vinden. Dit netwerk is gericht op preventie, normalisering en een duidelijk en vlot proces als er gespecialiseerde hulpverlening nodig is. Hier geldt het principe: geen leerlinggebonden inzet, zonder context inzet. De gemeenten zijn de motor van deze inclusieve pedagogische infrastructuur¹⁸. Rond de leerling blijft de school altijd de regiehouder en is de driehoek kind-school-ouder het uitgangspunt.

17 Wienen, B. (2025) Laat/d de pedagogische basis met rust!

18 Conceptadviezen Werkconferentie Inclusief Onderwijs OCW, 2025.

Schoolaanwezigheid

Leerlingen die niet (volledig) naar school gaan hebben de aandacht vanuit het onderwijs en de gemeenten. Het gaat hier om zorgelijk verzuim dat verschillende redenen kan hebben. De inspectie van het onderwijs (inspectie) hanteert de term *thuiszitter*. Een thuiszitter is volgens de landelijke definitie een leerling die langer dan 4 weken zonder geldige reden afwezig is (langdurig relatief verzuim) of een leerplichtige leerling zonder schoolinschrijving¹⁹ (absoluut verzuim). Binnen deze norm vraagt de inspectie per kwartaal het aantal thuiszitters op bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs; ook wel de kwartaalopvraag thuiszitters genoemd. Deze gegevens zeggen iets over de mate waarop we met elkaar in staat zijn een dekkend aanbod te bieden. Hierop houdt de inspectie toezicht en doet haar bevindingen ten aanzien van het samenwerkende netwerk en dekkend aanbod van onze regio.

Bij alle leerlingen waar sprake is van verzuim en waar lastigheden / zorgen bestaan over de terugkeer naar school, vraagt het optimale afstemming binnen het sluitende netwerk om de onderwijsmogelijkheden in kaart te brengen. Een leidend principe in de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten is: *“We kennen de kaders en benutten de mogelijkheden”*. Hiermee wordt gesteld dat we de juiste kennis hebben om vervolgens buiten de gebaande paden te kijken en de ruimte die daar ligt goed te benutten. Voor de gehele groep verzuimleerlingen hanteren we de term *schoolmissers*. Van de schoolmissers worden dus alleen de thuiszitters als zodanig genoemd en opgenomen in de kwartaalopvraag thuiszitters voor de inspectie. De termen staan uiteraard los van het wel of niet overgaan tot handelen. Bij alle schoolmissers wordt actie ondernomen in het sluitende netwerk, op zoek naar passende mogelijkheden.

Niet naar school gaan, begint met verzuim. Als samenwerkingsverband zetten we dan ook in op de preventie van langdurig verzuim en komen we in een vroeg stadium in actie. Zie hiervoor het Schoolaanwezigheidspact en de Verzuimkaart op de website van het samenwerkingsverband. Door aandacht te blijven houden voor dit gezamenlijke regionale beleid, wordt de kans groter om leerlingen in een eerder stadium weer (volledig) deel te laten nemen aan het onderwijs.

19 Wanneer een leerling een vrijstelling van onderwijs heeft en om die reden geen schoolinschrijving heeft, is dit geen thuiszitter.

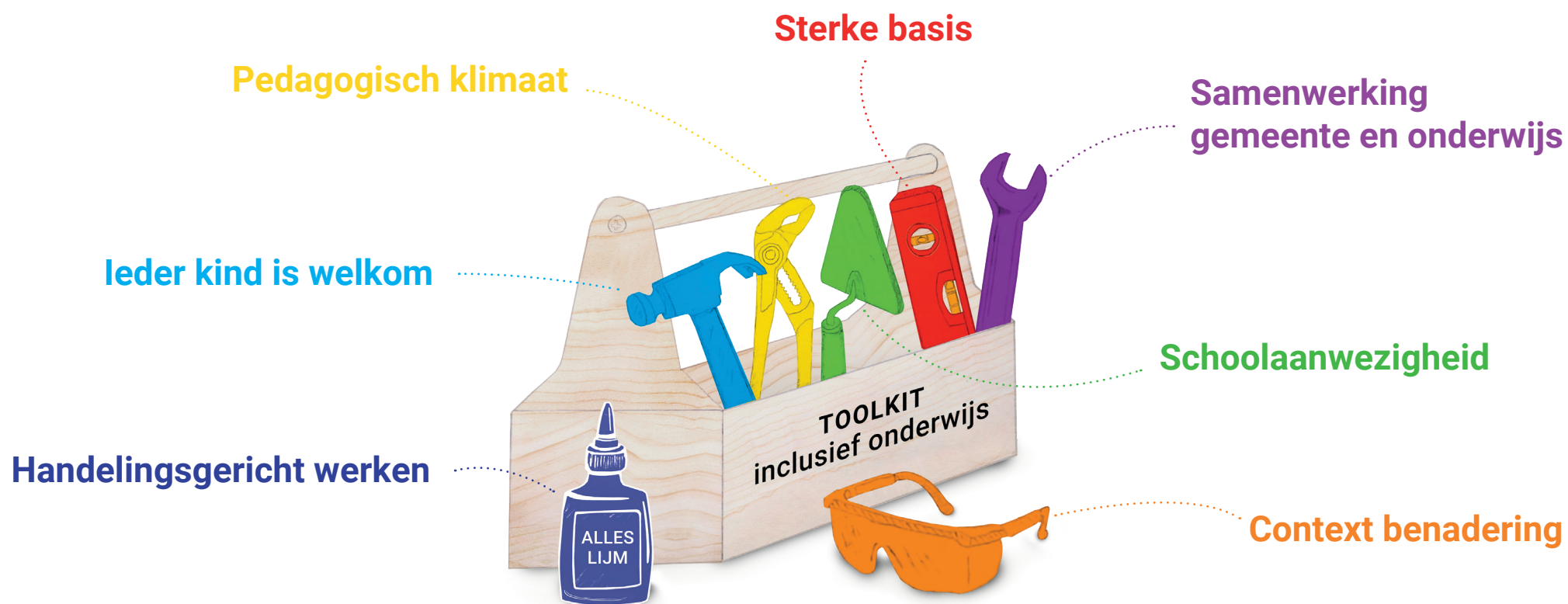
Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.1 De basiskwaliteit op de scholen is op orde.	De basiskwaliteit op de scholen is voldoende, wat blijkt uit inspectiebezoek, samenwerkingsgesprekken en adviestrajecten.	Zijn op de hoogte van de basiskwaliteit op de scholen en sturen waar nodig bij.	Bespreekt en adviseert met betrekking tot elementen van de basiskwaliteit daar waar nodig, bijvoorbeeld door verbinding te stimuleren.
2.2 Scholen versterken de onderwijscontext en voldoen aan de (norm) basisondersteuning, waardoor meer kinderen binnen het regulier onderwijs blijven.	Versterken aan de hand van data over de extra ondersteuning en schoolmissers, doelgericht hun basisondersteuning.	Sturen op doelgerichte en datagestuurde aanpak van versterking van de basisondersteuning op de scholen.	Geeft inzicht in de data over extra ondersteuning, schoolmissers en de vragenlijst ondersteuning en voert daarover het gesprek met scholen en schoolbesturen, gericht op het versterken van de schoolcontext.
2.3 Duidelijke, systematische processen en heldere verdeling van verantwoordelijkheid binnen het schoolteam voor ondersteuning van leerlingen.	Kennen een duidelijk proces voor ondersteuning van leerlingen met heldere verdeling van verantwoordelijkheden.	Ondersteunen de scholen bij het inrichten van het proces voor ondersteuning van leerlingen.	Stimuleert duidelijk het proces rond ondersteuning a.d.h.v. de vijf ondersteuningsniveaus en het schema Sterke Onderwijscontext.
2.4 De scholen werken volgens de principes van HGW.	De principes van HGW zijn verwerkt in het handelen op individueel-, groeps- en schoolniveau.	Sturen op beleid volgens de principes van HGW op alle niveaus en faciliteren indien nodig (bij)scholing.	Stelt tools en middelen handelingsgericht op en stimuleert het werken volgens de principes van HGW op de scholen. Toont voorbeeldgedrag in het HGW.
2.5 Een sterke pedagogische basis rond het kind.	Leerkrachten leggen een basis voor laagdrempelig contact met alle ouders, als basis voor vroegtijdige afstemming over ondersteuningsvragen. Scholen stimuleren en faciliteren onderling contact tussen ouders over opvoeding (evt. in samenwerking met het lokale team) en laten ouders meedenken over hun rol met betrekking tot de pedagogische basis rond de klas.	Sturen op beleid om te komen tot een basis van laagdrempelig contact tussen de leerkracht en alle ouders en om onderling contact tussen ouders te stimuleren en faciliteren.	Pakt een rol om thema-avonden/bijeenkomsten voor ouders te organiseren, als daar behoefte aan is.
2.6 Een netwerk van vaste kernpartners rond de school, waar in ieder geval het SWV, het lokale team, de GGD en leerplicht deel van uitmaken, om vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de schoolcontext te ondersteunen.	Organiseren de bijeenkomsten en hebben afstemming met het netwerk van kernpartners. Formuleren vragen gericht op ondersteuning van de context, processen en/of casuïstiek.	Faciliteren de medewerkers in tijd om dit netwerk te organiseren, benutten en onderhouden.	Is aanwezig bij kernpartner-overleggen en stimuleert het contextgerichte karakter.
2.7 Ouders en leerlingen voelen zich geïnformeerd, gehoord en ondersteund.	Geven vorm aan laagdrempelig contact met ouders. Partnerschap met ouders is daarbij de norm. Geven invulling aan het hoorrecht. Informeren ouders aan de voorkant van trajecten over het proces voor extra ondersteuning.	Stimuleren laagdrempelig oudercontact op de scholen. Ondersteunen scholen bij complexer contact met ouders. Faciliteren opschaling naar bestuursniveau en bij inzet van vertrouwenspersoon.	Evalueert jaarlijks de functionaliteit van het O&J Steunpunt aan de hand van een aantal indicatoren, zoals het aantal vragen, het type vragen en legt verbeterkansen op de juiste plek (school/samenwerkingsverband).
2.8 Het aantal schoolmissers is in beeld en we handelen hierop met gerichte acties.	Passen het schoolaanwezigheidspact toe.	Stimuleren het gebruik van het schoolaanwezigheidspact door de scholen en geven invulling aan de zorgplicht.	Stimuleert het gebruik van het schoolaanwezigheidspact door de scholen heeft zicht op het aantal schoolmissers en thuiszitters in de regio en stimuleert gerichte acties met betrekking tot het dekkend aanbod.
2.9 Een behulpzaam instrument om de basis- en extra ondersteuning en de ontwikkeling naar Inclusief Onderwijs te monitoren.			Organiseert evaluatie met het werkveld van de norm basisondersteuning en monitoring daarvan.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

Toolkit

In schooljaar 2024-2025 is de Toolkit Inclusief Onderwijs ontwikkeld, bestaande uit zeven programmalijnen. De toolkit is een digitale omgeving op de website van het samenwerkingsverband, waar ondersteunende literatuur en hulpmiddelen worden verzameld per programmalijn. Zo ondersteunt de toolkit scholen

bij hun route naar Inclusief Onderwijs en helpt het ons om onze ambities waar te maken. Het SWV gelooft dat een gemeenschappelijk kader, een sprekende visueel en het creëren van een gezamenlijke taal in de regio, een sterke bijdrage levert aan de route naar Inclusief Onderwijs.

'De kwaliteit van de basisondersteuning is onze hoogste prioriteit.'

Deelnemer ZOUT Festival

2.2 Een doorgaande lijn van voorschool tot VO

Een sterke basis vraagt om goede samenwerking met VV en VO. In 2023 is ZOUT breed Jonge Kind beleid opgeleverd. De samenwerking met de VV is hierdoor vanzelfsprekender en sterker geworden. De geborgde implementatie verdient nog expliciete sturing en aandacht. Om een duidelijk, efficiënt en uniform proces en tijdspad voor de PO-VO overdrachten te creëren is een werkgroep PO-VO gevormd. Het doel van de werkgroep is het verbeteren van de PO-VO overstap voor alle leerlingen en in het bijzonder voor leerlingen met behoefte aan extra ondersteuning. Met betrekking tot deze laatste groep heeft het samenwerkingsverband een wettelijke taak. De bureauorganisatie van het samenwerkingsverband is dan ook vertegenwoordigd in de werkgroep. In 2025 heeft de eerste jaarlijkse PO-VO dag plaatsgevonden, met als doel elkaar beter te leren kennen en te vinden.

In 2026-2030 bouwen we verder aan soepele overgangen naar de juiste plek voor ieder kind. Onderwijs en opvang werken daarom intensief samen aan doorlopende ontwikkellijnen, met aandacht voor talentontwikkeling en kind nabij zorg²⁰. We komen regiobreed tot een goede overstap van VV naar PO op basis van gezamenlijk beleid. De ambitie is dat dat aan het einde van de planperiode leidt tot een start in het reguliere onderwijs voor (in principe) ieder kind. Daarbij is een zachte landing belangrijk. In samenwerking met schoolbesturen van PO ZOUT en VO ZOU ontstaat er een soepele overstap van PO naar VO, op basis van een gezamenlijke visie. Een infrastructuur voor ontmoeting, expertisedeling en overleg rond casuïstiek maakt dit mogelijk. Voor leerlingen met behoefte aan extra ondersteuning is het belangrijk dat de reguliere VO school goed op de hoogte is van de extra ondersteuningsbehoeften, aan welke doelen is gewerkt in het OPP en wat de handelingsadviezen voor de docenten zijn. Daarom hebben we samen met samenwerkingsverband VO ZOU de ambitie om een vaste werkwijze uit te werken voor een sterke overdracht van PO naar VO voor leerlingen met extra ondersteuning. Dit doen we door middel van:

- Gezamenlijke afspraken over het gebruik van het al gezamenlijk ontwikkelde OKR.
- Gezamenlijke richtlijnen en afspraken over het vormgeven van de warme overdracht.

²⁰ Strategische agenda PO Raad 2027-2030.

Er kan ook sprake zijn van overstappen vanuit het PO naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). We spreken dan over onderinstroom.

Samen met samenwerkingsverband VO ZOU hebben we de ambitie om te onderzoeken welke ondersteuningsbehoeften een rol spelen bij onderinstroom, om het aantal leerlingen waarvoor dit nodig is zo klein mogelijk te maken.

Intensivering samenwerking SWV PO ZOUT en VO ZOU

In het OSP 2022–2026 is de gezamenlijke wens van de samenwerkingsverbanden PO ZOUT en VO ZOU uitgesproken om vanuit een gedeelde maatschappelijke opdracht en in het belang van de doorgaande ontwikkeling van leerlingen, de samenwerking verder te versterken.

De afgelopen jaren zijn hierin eerste stappen gezet, onder meer rondom de overgang PO–VO en kennisdeling en gezamenlijke inzet van expertise. Dat is zichtbaar in de ondersteuning van de TLC's en in diverse beleidsmatige trajecten.

Landelijk zet OCW in op het verminderen van het aantal samenwerkingsverbanden en op verdere afstemming binnen regio's, zowel tussen onderwijs als jeugdhulp. Vanuit deze landelijke beweging ontstaat de vraag hoe een toekomstige inrichting van samenwerkingsverbanden in onze regio eruit zou kunnen zien. Eén van de opties die hierbij genoemd wordt, is integratie van het funderend onderwijs binnen één samenwerkingsverband.

In deze planperiode willen beide samenwerkingsverbanden gezamenlijk de ruimte nemen om met alle betrokken stakeholders te verkennen welke scenario's denkbaar zijn. Deze verkenning richt zich op het zorgvuldig in beeld brengen van kansen, risico's en randvoorwaarden. Voor het einde van het schooljaar 2027–2028 brengen wij een gezamenlijk advies uit aan beide ALV's over de uitkomsten van deze verkenning.

'Alle kinderen van vier naar het regulier.'

Schooldirecteur

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.10 Een soepele overstap van VV naar PO voor kinderen met behoefte aan extra ondersteuning.	Uitvoering van gezamenlijk overstapbeleid. Deelname netwerkbijeenkomsten VV-PO.	Zijn verantwoordelijk voor: De plaatsing van leerlingen op een passende onderwijsplek. Invulling geven aan de zorgplicht. Doorvertaling van gezamenlijk overstapbeleid naar de praktijk.	Faciliteert en stimuleert de verbinding tussen VV en PO, bijvoorbeeld door lokale netwerkbijeenkomsten voor IB/KC'ers/schoolleiders (PO) en medewerkers VV. Draagt bij aan professionalisering voor medewerkers in de VV. Werkt met de VV aan doorlopende ontwikkelijnen en één gezamenlijk overdrachtsformulier VV-PO.
2.11 Een soepele overstap van PO naar VO voor kinderen met behoefte aan extra ondersteuning.	Uitvoering van gezamenlijk overstapbeleid. Deelname netwerkbijeenkomsten PO-VO.	Doorvertaling van gezamenlijk overstapbeleid naar de praktijk.	Pakt een coördinerende rol in de verbinding van PO en VO, onder andere door te sturen op een actieve werkgroep POVO en organisatie van lokale netwerkbijeenkomsten voor IB/KC'ers/schoolleiders (PO) en ondersteuningscoördinatoren/teamleiders (VO).
2.12 Intensivering samenwerking SWV PO ZOUT en VO ZOU.			Verkent in 2026-2028 de intensivering van de samenwerking met SWV VO ZOUT.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

2.3 Een sterke samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs

De afgelopen periode is het matchdocument ingezet om de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs te bevorderen. Dit bleek niet het juiste middel. In de komende planperiode is de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs een belangrijk speerpunt. De deelnamepercentages voor SBO en SO liggen in onze regio onder het landelijk gemiddelde. We streven in de planperiode naar een voorzichtige afbouw van het SBO percentage. De ambitie voor deze planperiode is dat regulier - en gespecialiseerd onderwijs (GO) vanuit dezelfde visie en mindset gezamenlijk toewerken naar meer inclusie. We willen aansluiten op de concept beleidslijn van de sectorraad van het GO. Deze beleidslijn geeft aan dat er de komende jaren een aanzienlijk deel van de huidige populatie leerlingen van het GO ondergebracht kan worden binnen het regulier onderwijs. Samen moeten we bekijken hoe we hier vorm aan kunnen geven. We moeten gaan zoeken naar nieuwe vormen van specialistische ondersteuning en samenwerking. Op bestuursniveau voeren we tijdens de planperiode met

elkaar het gesprek over hoe dat eruit kan zien. We gaan er op dit moment vanuit dat er voor een specifieke groep leerlingen gespecialiseerde ondersteuning nodig zal blijven. Samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs zal onder andere plaatsvinden binnen de lokale netwerken, zoals beschreven in paragraaf 2.4.

We werken aan thuisnabij gespecialiseerd onderwijs door het in kaart brengen van leerlingstromen. Op dit moment zijn er leerlingen die naar naastgelegen regio's reizen voor een plek binnen het gespecialiseerd onderwijs. Met 8 SWV-en uit Midden-Nederland en wethouders uit deze regio's is de ambitie uitgesproken om de komende jaren gezamenlijk te gaan sturen op de leerlingstromen. De eerste stap hierin is het in kaart brengen van leerlingstromen. Hier is in 2025 een start mee gemaakt. In 2026 zal er een analyse van de data plaatsvinden. Als het ergens knelt in ons dekkend aanbod, willen we keuzes maken die gericht zijn op context-versterking van de reguliere scholen. Momenteel zien we het aantal leerlingen met behoefte aan gespecialiseerde ondersteuning stijgen. Als de capaciteit van het huidige gespecialiseerde aanbod onvoldoende is, zullen er in lijn met onze visie zoveel mogelijk oplossingen binnen het reguliere onderwijs gezocht worden.

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.13 Kinderen met een specialistische ondersteuningsvraag gaan in de eigen regio naar school..		Zijn verantwoordelijk voor het dekkend aanbod. Stellen ondersteuningsmiddelen aan scholen ter beschikking. Faciliteren de medewerkers om deel te nemen aan de lokale netwerken.	Stuurt op leerlingstromen. Creëert voldoende plekken voor leerlingen met grotere ondersteuningsvragen.
2.14 Toename van de doorstroom vanuit het GO naar het regulier onderwijs.	Bij elke leerling in het GO met zicht op doorstroom naar regulier onderwijs is een reguliere school betrokken. Zij zijn betrokken bij OPP-besprekingen en doen er alles aan een plek beschikbaar te hebben als de leerling kan doorstromen.	Faciliteren in tijd en geld de betrokkenheid van reguliere scholen bij leerlingen in het GO en doen er alles aan om plaatsing op de reguliere school mogelijk te maken. Geven hierbij invulling aan de zorgplicht.	Stimuleert de doorstroom d.m.v. advies en financiële ondersteuning.
2.15 Expertisedeling ter versterking van het reguliere onderwijs.	Stellen actief hun ondersteuningsvragen in het lokale netwerk of rechtstreeks aan het GO.	GO-schoolbesturen faciliteren expertisedeling vanuit het GO met reguliere scholen in tijd en geld. In de communicatie over het aanbod trekken zij samen op met het stafbureau van het samenwerkingsverband.	Monitort de behoefte aan expertise vanuit het reguliere onderwijs. Coördineert het aanbod en stroomlijnt de communicatie. Organiseert waar nodig zelf aanbod, aanvullend op het aanbod vanuit de GO-scholen. Coördineert het traject om tot het aanbod van Co-teaching te komen. Onderzoekt de mogelijkheid om de JKO's onder te brengen in een reguliere setting.
2.16 Thuisnabij gespecialiseerd onderwijs.		Besturen van regulier- en gespecialiseerd onderwijs maken onderling afspraken over hoe de expertise van het GO behouden blijft. Voeren met elkaar het gesprek over hoe nieuwe vormen van specialistische ondersteuning kunnen bijdragen aan thuisnabij GO.	Pakt in de sturing op thuisnabij GO in de regio Midden-Nederland een voortrekkersrol. Verbindt regionale data met het aanbod in lokale netwerken.
2.17 Behoud en indien nodig uitbreiding expertise gespecialiseerd onderwijs.		GO-schoolbesturen zorgen voor het behoud van expertise van het GO, los van de vorm waarin specialistische ondersteuning georganiseerd wordt. Indien nodig zorgen zij voor uitbreiding van de expertise, als er sprake is van verschuiving van doelgroepen binnen het GO.	

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

‘Geen kind de wijk uit!’

Deelnemer ZOUT festival

2.4 Sterke samenwerking in lokale netwerken

Samenwerkende scholen in een wijk, een kleinere gemeente of een subregio zullen een netwerk of hub gaan vormen en zijn daar samen verantwoordelijk voor het dekkend aanbod. Die scholen werken samen op basis van de volgende uitgangspunten:

- We werken thuisnabij.
- Er is altijd een school voor gespecialiseerd onderwijs aan het lokale netwerk verbonden.
- We werken datagestuurd. Op basis van een gezamenlijke analyse van het aanwezige onderwijs- en ondersteuningsaanbod stelt elke hub een meerjarenplan op om tot een zo dekkend mogelijk aanbod te komen.
- De hub denkt mee over de best passende plek voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften of hoe en waar deze gecreëerd kan worden.
- De hubs fungeren als lokaal lerend netwerk, gericht op contextversterking binnen het regulier onderwijs. Reguliere scholen leren van elkaar, regulier leert van gespecialiseerd onderwijs en vice versa.
- Om het lokale dekkend aanbod te versterken kan er vanuit de hubs een stimuleringsbudget worden aangevraagd. We benutten waar het kan de beleidsregel experiment inclusieve leeromgeving (2024) en de symbiose regeling.
- Plaatsingen in het gespecialiseerd onderwijs zijn in principe tijdelijk. Bij elke leerling binnen het gespecialiseerd onderwijs met perspectief op doorstroom naar het regulier onderwijs is er een reguliere school betrokken als stip-op-de-horizon-school. De betrokken reguliere school sluit aan bij OPP-besprekingen en doet er alles aan om een plek beschikbaar te hebben als er daadwerkelijk een overstap kan plaatsvinden.

- Het team SWV stimuleert de doorstroom van leerlingen vanuit het GO naar het reguliere onderwijs. Scholen kunnen bij het samenwerkingsverband financiële ondersteuning aanvragen om de overstap mogelijk te maken.
- GO-scholen en het team van het samenwerkingsverband trekken gezamenlijk op in de communicatie over - en organisatie van expertise aanbod.
- In 2026-2027 komen we tot het aanbod Co-teaching vanuit het gespecialiseerd onderwijs om de leerkracht in het reguliere onderwijs verder toe te rusten.
- In 2026-2027 onderzoeken we de mogelijkheid om de 2 Jonge Kind Observatieplekken (JKO's) onder te brengen in een reguliere schoolsetting.

Dekkend aanbod

De scholen in de lokale hubs vormen zoveel mogelijk het dekkende aanbod. Het GO is in elke hub vertegenwoordigd om specialistische ondersteuning zoveel mogelijk thuisnabij te brengen. Aanvullend hebben we het gespecialiseerd onderwijs, de TOP voorziening en de JKO plekken nog nodig om regionaal een dekkend aanbod te vormen. Een overzicht van het dekkend aanbod in de regio is te vinden in bijlage II. Hierbij is het van belang dat we de expertise van het gespecialiseerd onderwijs behouden of zelfs uitbreiden om nieuwe doelgroepen, zoals kinderen in zorg, te kunnen bedienen.

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.18 Dekkend aanbod, zoveel mogelijk binnen de lokale netwerken.	Werken samen in het lokale netwerk om complementair aan elkaar een dekkend aanbod zo thuisnabij mogelijk te organiseren. Analyseren daarvoor het beschikbare en gewenste onderwijsaanbod op basis van data (ondersteuningsprofielen, de verdeling van de leerlingen per school naar ondersteuningsniveaus, externe extra ondersteuning, trends daarin en verklaringen daarvoor, schoolweging en spreidingsgetal).	Zijn verantwoordelijk voor het dekkend aanbod. Stellen ondersteuningsmiddelen aan scholen ter beschikking. Faciliteren de medewerkers om deel te nemen aan de lokale netwerken.	Monitort het dekkend aanbod, maakt met schoolbesturen afspraken over hiaten in het aanbod en ondersteunt bij de uitvoering. Pakt een initiërende rol bij de implementatie van de lokale netwerken. Stelt (onder voorwaarden) financiële middelen ter beschikking ter versterking van de context en het lokale dekkend aanbod.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

2.5 Samenwerking tussen onderwijs en de gemeenten

Als onderwijs en gemeenten zijn we elkaar op gemeentelijk en regionaal niveau de afgelopen jaren steeds beter gaan vinden. Dat heeft, in samenwerking met SWV VO ZOU, onder andere geleid tot afstemming van de ondersteuningsplannen van ZOUT en ZOU en de opgave 'Netwerk rondom Scholen', dat een onderdeel is van het Regioplan van de vijf ZOUT gemeenten.

Als basis voor de samenwerking tussen het onderwijs en de gemeenten gebruiken we de volgende leidende principes:

1. Leerrecht van het kind centraal

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs en ondersteuning die passen bij zijn of haar mogelijkheden. We zetten het leerrecht boven systeem- of organisatiebelangen en werken samen om belemmeringen in de leerroute weg te nemen.

2. We handelen preventief en contextgericht

We investeren in een sterke basis en vroegtijdige signalering. We kijken niet alleen naar het individu, maar naar het geheel van het kind: gezin, school en leefomgeving.

3. We werken cyclisch samen – leren van elkaar binnen de bestaande kaders

Samenwerking is een continu proces van afstemmen, uitvoeren, evalueren en verbeteren. We benutten elkaars kennis, leren van wat werkt en versterken zo onze gezamenlijke aanpak.

4. We bouwen aan een sluitend en dekkend netwerk van ondersteuning en aanbod

Samen zorgen we dat er voor elke leerling een passend aanbod is; zonder gaten in het netwerk. We verbinden hierbij voorzieningen en initiatieven.

5. We kennen de kaders en benutten de mogelijkheden

Door de kaders te kennen, elkaar te informeren en af te stemmen, kunnen we passende vormen van aanbod en ondersteuning inzetten.

We delen de ambitie van de ZOUT gemeenten om 'een duurzaam netwerk te realiseren dat Inclusief Onderwijs ondersteunt, professionals in staat stelt om snel en preventief hulp te bieden, gericht op het versterken van de omgeving en het normaliseren van verschillen en de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, samenwerkingsverbanden, zorgaanbieders en (preventieve) ondersteuning verbetert, rondom ouder(s) en kind'²¹.

Om dat te bereiken richten we ons in deze planperiode op de volgende resultaten:

- Een afwegingskader voor het grijze gebied tussen passend onderwijs en jeugdhulp met als resultaat minder onduidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden en sneller passende ondersteuning voor kinderen.
- Een structureel (regionaal) dataoverleg, waarin data vanuit onderwijs en jeugdhulp bij elkaar gebracht, geanalyseerd en geduid worden om trends te signaleren en daarop in te grijpen.
- Een gezamenlijke werkwijze voor onderwijs-zorgarrangementen.
- Een Regionaal Educatieve Agenda.

Onderwijshuisvesting heeft een directe waarde voor de kwaliteit van het onderwijs. Gemeenten en schoolbesturen zijn wettelijk gezamenlijk verantwoordelijk om kwalitatief goede onderwijshuisvesting te realiseren²². Veel scholen zijn op dit moment nog niet voldoende ingericht voor Inclusief Onderwijs²³.

²¹ Projectplan Netwerk rondom Scholen van de vijf ZOUT gemeenten.

²² PO-Raad, VO-Raad, VNG, 2023. Handreiking IHP.

²³ Strategische agenda PO-Raad 2027-2030.

Om te komen tot schoolgebouwen die Inclusief Onderwijs mogelijk maken, is het van belang dat:

- Lokale gemeenten en schoolbesturen als gelijkwaardige partners gezamenlijk het IHP opstellen met daarin een visie op onderwijs en onderwijshuisvesting in de lokale gemeente en daarbij met een langetermijnperspectief (zie Handreiking IHP – PO-Raad, VO-Raad en VNG).
- Gemeenten en schoolbesturen als gelijke partners lokaal uitvoering geven aan het IHP.
- De gemeenten laagdrempelig bereikbaar zijn voor scholen om mee te denken over acute ondersteuningsbehoeften van leerlingen waarvoor een aanpassing aan het schoolgebouw noodzakelijk is.

‘Ontschot de pot.’

Deelnemer ZOUT Festival

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.19 Helderheid bekostiging grijze gebieden op grensvlak onderwijs-gemeente.			Maakt procesafspraken met gemeenten om samen grijze gebieden in kaart te brengen en te komen tot een gezamenlijk afwegingskader.
2.20 Gezamenlijke (onderwijs-gemeente) analyse van data.			Heeft inzicht in data rond TLV's, extra ondersteuning, thuiszitters en leerlingstromen en delen dit in het OOGO of specifieke dataoverleggen om dit naast data over jeugdhulpgebruik te leggen en samen met gemeente deze data in structurele vorm te analyseren.
2.21 Een gezamenlijke werkwijze rond zorgarrangementen.		Streven in de LEA's naar mogelijkheden voor ontschotting van zorg- en onderwijskosten.	Komt met de gemeenten tot een gezamenlijke werkwijze om OZA's te creëren en in te zetten. Stimuleert het ontschotten van geldstromen vanuit zorg en onderwijs.
2.22 Voor Inclusief Onderwijs geschikte onderwijshuisvesting.	Zorgen ervoor dat het schoolbestuur op de hoogte is van belemmeringen in hun schoolgebouwen m.b.t. Inclusief Onderwijs.	Zijn betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het IHP.	Jaagt betrokkenheid van schoolbesturen bij het IHP bij gemeenten aan en laagdrempelige bereikbaarheid van gemeenten bij acute behoefte aan aanpassingen van schoolgebouwen.
2.23 Een Regionaal Educatieve Agenda (REA) voor de ZOUT regio.			Stelt met de gemeenten een REA op en komt tot een kwalitatieve en cyclische werkwijze om de REA te behandelen.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

2.6 Hybride model

Ons samenwerkingsverband kent een hybridemodel. Naast het bedrag per leerling dat de scholen voor ondersteuning ontvangen is er expertise vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar.

Van de ondersteuningsmiddelen die het samenwerkingsverband ontvangt, worden zowel de ondersteuningsmiddelen aan de reguliere scholen bekostigd, als de toelaatbaarheidsverklaringen voor het SBO en SO. Dit betekent dat deze twee geldstromen werken als communicerende vaten. Een daling van het aantal verzilverde TLV's zal het bedrag per leerling aan de reguliere scholen, laten stijgen. Het samenwerkingsverband creëert bewustwording van dit principe en werkt daartoe een aantal scenario's uit.

De transitie naar het context model betekent een verschuiving van casusgerichte ondersteuning naar systeemgerichte professionalisering.²⁴ De huidige bekostiging op basis van verwijzingen (TLV's) staat daarmee op gespannen voet. In de overgangsfase naar één Inclusief Onderwijssysteem vraagt dit om creatieve vormen van financiering ter versterking van de reguliere schoolcontext. In 2025 is er in twee tranches een stimuleringsbudget beschikbaar gesteld om initiatieven voor Inclusief Onderwijs te stimuleren en mogelijk te maken. Ook in de huidige planperiode is er budget voor de scholen beschikbaar om hun schoolcontext duurzaam te versterken.

Om de middelen doelmatig en duurzaam in te zetten zien we de volgende stappen en uitgangspunten:

- Het evalueren van de in 2025 ingezette stimuleringsbudgetten.
- Inzet van stimuleringsbudgetten gebeurt op basis van lokale samenwerking en aanvraag, volgens een meerjarig plan.
- Geen leerlinggebonden inzet, zonder context inzet: middelen die ingezet worden om leerlingen binnen het reguliere onderwijs te behouden, gaan altijd samen met duurzame versterking van de schoolcontext, waardoor leerlingen met dezelfde behoeften toekomstig op de school onderwijs kunnen volgen.
- Inzet wordt geëvalueerd en evaluatie wordt aan de regio aangeboden om te inspireren en van te leren.
- Er is transparantie binnen de schoolorganisatie over de vanuit het samenwerkingsverband ontvangen ondersteuningsmiddelen.

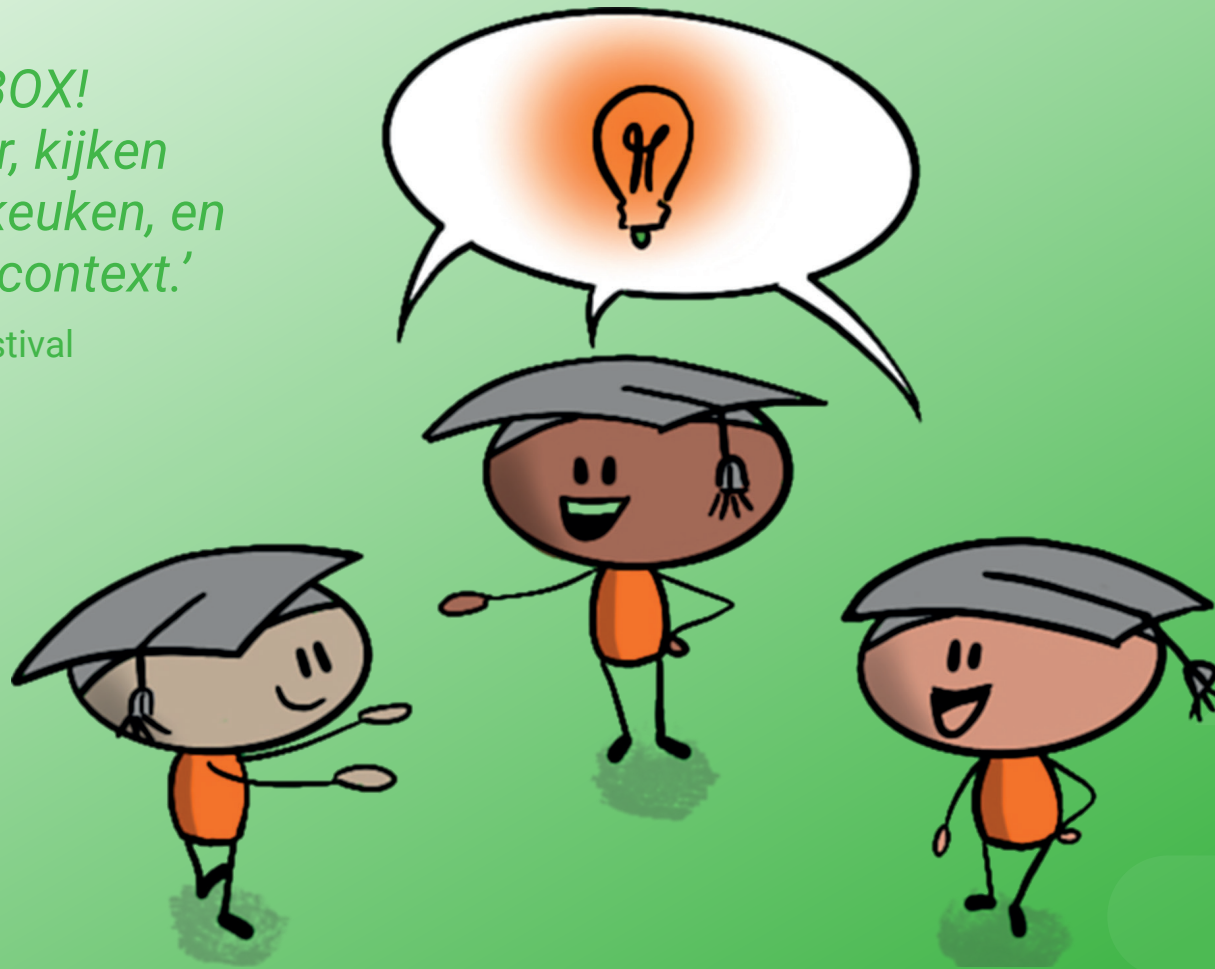
Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
2.24 Evaluatie stimuleringsbudget 2025		Evalueren op vraag van het SWV de besteding van stimuleringsbudget.	Organiseert de evaluatie stimuleringsbudget 2025
2.25 Doelmatige inzet van stimuleringsbudget 2026-2030	Aanvraag van stimuleringsbudget verloopt volgens de hiervoor bepaalde uitgangspunten.	Nader te bepalen.	Ziet erop toe dat de inzet van stimuleringsbudgetten verloopt volgens de hiervoor bepaalde uitgangspunten.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

²⁴ Conceptadviezen Werkconferentie Inclusief Onderwijs OCW, 2025.

*'ZOUT OF THE BOX!
We bellen elkaar, kijken
bij elkaar in de keuken, en
kennen elkaars context.'*

Deelnemer ZOUT Festival

Lerend netwerk

Ambitie 3 Het onderwijs en de kernpartners binnen de ZOUT regio vormen een lerend netwerk

Expertisedeling is een belangrijk middel om onze doelstellingen te halen. De bureauorganisatie van het samenwerkingsverband heeft met name de rol om te informeren, te verbinden, te adviseren en soms om kennis over te dragen. Dat is echter niet toereikend om onze doelstellingen te halen. Leerkrachten en scholen kunnen nog meer gebruik maken van elkaars expertise om meer voor de leerling mogelijk te maken.

Het verschil tussen 'good' en 'great' onderwijs wordt gemaakt door de leerkracht²⁵. Tegelijk wordt de druk op leerkrachten om te kunnen omgaan met verschillen en hogere prestaties te leveren, steeds groter²⁶. Bovendien heeft het onderwijs te maken met uitdagingen, waaronder het lerarentekort, een stijgende vraag naar specialistische ondersteuning, huisvesting en een hoog percentage startende leerkrachten. Het creëren van steengoed, Inclusief Onderwijs kunnen we niet overlaten aan de leerkracht alleen of aan de school alleen. Ten eerste is er meer samenwerking nodig, zowel binnen het schoolteam, als tussen scholen onderling, als met ouders, kernpartners en gemeenten. Ten tweede moeten leerkrachten kunnen rekenen op goede toerusting. Het is van belang dat leren structureel onderdeel wordt van het werk.

Om het leren én het samenwerken structureel een plek te geven is het belangrijk dat schoolteams actief samenwerken als lerende organisatie en er sprake is van collectief teamgedrag: het geloof van een team om samen het verschil te kunnen maken.

De toerusting van schoolleiders is eveneens van belang. Uit onderzoek blijkt herhaaldelijk dat sterke schoolleiders een belangrijke werkzame factor vormen bij veranderingen in het onderwijs²⁷. In de beweging naar Inclusief Onderwijs is het van belang dat zij inclusief gedrag modelleren en actief bevorderen. Ook zijn zij bepalend voor het creëren van voorwaarden waarin leerkrachten kunnen leren en duurzame veranderingen kunnen plaatsvinden. De toerusting van leerkrachten, schoolleiders en IB'ers is primair de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Het samenwerkingsverband zal hier een aanvullende rol oppakken, inspeland op de behoefte in het werkveld.

Om expertisedeling tussen scholen onderling en met het omliggende veld (het sociale domein, VV en het VO) te faciliteren bouwen we in de komende planperiode aan een lerend netwerk en een kwaliteitscultuur in de regio. Binnen dit netwerk vinden verschillende vormen van ontmoeting en uitwisseling plaats met ieder hun eigen primaire doel, zoals ondersteuning van de school, lokale samenwerking of versteviging van bepaalde functionarissen. Het samenwerkingsverband heeft bij de ontwikkeling van dit netwerk de rol van regisseur van de verandering.

Belangrijke pijlers in het lerend netwerk zijn per niveau:

School:

- De school is een lerende organisatie.
- Onderling contact tussen ouders over opvoeding en de pedagogische basis op school, gefaciliteerd door school (evt. in samenwerking met het lokale team). (zie Ambitie 2.1)
- Een netwerk rond de school met vaste kernpartners. (zie Ambitie 2.1)

25 M. Lieskamp, De professionele leergemeenschap in het onderwijs.

26 M. Lieskamp, De professionele leergemeenschap in het onderwijs.

27 K. Leithwood et al. (2004/2006). *How leadership Influences Student Learning*.

V. Robinsin et al. (2009). *School leadership and student outcomes: Identifying what works and why*.

Lokaal/gemeentelijk overleg:

- Lokale leernetwerken. Dit zijn de hubs zoals beschreven in Ambitie 2.3, inclusief het samenwerkingsverband en gemeente.
- Meet ups: 2x per jaar.
- Lokale POVO netwerkbijeenkomsten voor IB/KC-ers/schoolleiders (PO) en ondersteuningscoördinatoren/teamleiders (VO).
- Lokaal Educatieve Agenda's met gezamenlijke ambities en acties van gemeente, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, kinderopvang en het lokale team (CJG/dorpsteam) op gemeentelijk niveau.
- Bestuursdoorbroken lokaal directeuren netwerk (kan afhankelijk van de invulling van het lokale leernetwerk daarin opgaan).
- Bestuursdoorbroken lokaal IB/KC-netwerk (kan afhankelijk van de invulling van het lokale leernetwerk daarin opgaan).

Regio ZOUT:

- Jaarlijkse GOUD van ZOUT dag om SWV breed good practices te delen.
- Regionaal Beleidsoverleg van gemeenten en SWV-en in de regio ZOUT. Vanuit dit overleg wordt gezamenlijk beleid van gemeenten en onderwijs m.b.t. Inclusief Onderwijs aangestuurd, gemonitord en bijgesteld (PDCA), waar mogelijk op basis van data.
- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van wethouders en bestuurders SWV-en.
- Besluitvorming in het OOGO wordt in het Regionaal Beleidsoverleg voorbereid. Op systematische wijze wordt er in deze twee overleggen gewerkt aan een doorgaande ontwikkeling en uitvoering van beleid in de regio.
- Jaarlijkse VV-PO en PO-VO dag, met nadruk op gezamenlijke visie en inhoudelijk programma. (zie Ambitie 2.2)

Doel	Acties		
	Scholen	Schoolbesturen	Team SWV
3.1 Het schoolteam werkt actief samen als lerende organisatie.	Implementeren teamleren binnen de school.	Sturen op de school als lerende organisatie en faciliteren indien nodig scholing hierin.	Stelt instrumenten en modellen beschikbaar waarvan uit onderzoek blijkt dat het bijdraagt aan teamleren.
3.2 Een gezamenlijke teamverantwoordelijkheid voor alle leerlingen.	Het schoolteam creëert gezamenlijk een inclusieve leeromgeving waarbinnen goede ondersteuning geboden wordt aan de leerkrachten en de kinderen. De organisatie en samenstelling van het team zijn hierop aangepast.		
3.3 Toerusting schoolleiders, IB/KC'ers in inclusief leiderschap. (aanvullend op doel 1.1)	Bespreken ondersteuningsbehoeften IB/KC'ers en leerkrachten en faciliteren professionalisering.	Faciliteren toerusting van leerkrachten, schoolleiders en IB'ers. Organiseren bestuursdoorbroken directeuren netwerk. Stellen IB-netwerken voor IB'ers uit andere schoolbesturen op.	Biedt een trainingsaanbod voor schoolleiders en IB/KC'ers. Stimuleert bestuursdoorbroken directeuren netwerk. Stimuleert bestuursdoorbroken IB/KC netwerk.
3.4 Regionale kennisdeling, bevorderen korte lijnen en stroomlijnen processen.	Nemen deel aan het lokale leernetwerk en Meet-ups. Delen ervaringen, expertise, vragen en signalen. Denken in het netwerk zonder concurrentie met andere scholen mee.	Faciliteren de medewerkers om deel te nemen aan de lokale netwerken.	Initieert en begeleidt de implementatie van lokale leernetwerken en faciliteert bij inhoudelijke invulling. Organiseert 2 Meet ups per gemeente per jaar.
3.5 Kwaliteitszorg.	Borgen de lerende cultuur in de scholen door middel van duurzame en functionele kwaliteitszorg.	Sturen op duurzame en functionele kwaliteitszorg op de scholen.	De systematiek van kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband staat uitgebreid beschreven in de bijlage.

In de jaarplannen worden de doelen en acties verder gefaseerd en voorzien van indicatoren

Bijlage I

Verklarende woordenlijst

A	
Adviseur Inclusief Onderwijs (AIO)	Adviseert scholen bij vraagstukken rond Inclusief Onderwijs en geeft ondersteuningstrajecten vorm.
B	
Basisondersteuning	Hulp die een school moet kunnen geven bij problemen die regelmatig voorkomen bijvoorbeeld hulp bij lees- en rekenproblemen.
Beschikking	Een bewijs dat een kind jeugdhulp mag krijgen. Een beschikking wordt afgegeven door de gemeente, na een advies van de toegang of na een verwijzing door een huisarts of jeugdarts.
C	
Coördinator Inclusief Onderwijs (CIO)	Contactpersoon voor de scholen binnen een gemeente bij vraagstukken over Inclusief Onderwijs.
E	
Extra ondersteuning	Als een leerling meer hulp nodig heeft dan de basisondersteuning die de school biedt, kan hij/zij extra ondersteuning krijgen.
G	
Gespecialiseerd Onderwijs (GO)	Onderwijs dat is afgestemd op specifieke behoeften van leerlingen die extra en specialistische ondersteuning nodig hebben.
H	
Handelingsdeel	Een omschrijving in het ontwikkelingsperspectief van de individuele begeleiding die is afgestemd op de behoefte van de leerling.

I	
IB'er	Intern Begeleider. De IB'er is in het primair onderwijs verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. De IB'er coacht leerkrachten en voert gesprekken met ouders en leerlingen als er extra ondersteuning nodig is.
Instemmingsrecht	Ouders moeten instemming geven op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. De school moet ouders uitdrukkelijk om instemming vragen.
J	
Jeugdhulp	Hulp bij psychische hulpvragen, een verstandelijke beperking en/of opvoedproblemen. Jeugdhulp is bedoeld voor kinderen en jongeren tot 18 jaar, soms tot 23 jaar. Deze hulp wordt geregeld door de gemeente.
Jonge Kind (JK)	Kinderen vanaf 3 jaar tot en met groep 2.
Jonge Kind Observatiegroepen (JKO)	Voor kinderen van 4-jarige leeftijd die nog ontwikkeling nodig hebben om te kunnen starten in de reguliere onderwijscontext.
K	
KC'er	Kwaliteits Coördinator. De KC'er is voor het beheren van de kwaliteit van het onderwijs binnen een school en is doorgaans ook coördinator van de leerlingenzorg, zoals de IB'er.
L	
Leerplicht	Kinderen zijn leerplichtig van 5 tot 16 jaar. Ze zijn dan volgens de Leerplichtwet verplicht om naar school te gaan. Dat staat in de Leerplichtwet.
Leerplichtambtenaar	De gemeente houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet en heeft daarvoor minstens één leerplichtambtenaar in dienst. Bij verzuim zoekt de leerplichtambtenaar samen met ouders en school naar passende oplossingen.
O	
Ondersteuningsbehoeften	Wat een kind nodig heeft om zo goed mogelijk op school te functioneren.
Ondersteuningscoördinator	De ondersteuningscoördinator is in het VO verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. De ondersteuningscoördinator helpt documenten en voert gesprekken met ouders en leerlingen als er extra ondersteuning nodig is.

Ondersteuningsplan	Een document waarin de afspraken staan die in jouw regio zijn gemaakt over extra ondersteuning.
Ondersteuningsprofiel	Informatie over welke ondersteuning de school kan geven. Dit staat in de schoolgids van de school.
Onderwijskundig Rapport (OKR)	De school waar je kind vandaan komt, moet informatie over je kind geven aan de nieuwe school. De school geeft de informatie door het maken van een onderwijskundig rapport (OKR).
Onderwijzorgarrangement	Als een kind op school hulp krijgt vanuit het onderwijs en vanuit jeugdhulp.
Ontwikkelingsperspectief (OPP)	Ontwikkelingsperspectief (OPP) is een plan dat de school maakt als een leerling meer nodig heeft dan de basisondersteuning. In dat plan staat hoe de school de leerling gaat helpen om zich fijn te voelen en zo goed mogelijk te kunnen leren. Dat doet de school met doelen om aan te werken.
Ouder & Jeugdsteunpunt (OJS)	Hier is informatie, advies en ondersteuning te vinden op het gebied van basisonderwijs in de regio Zuid-oost-Utrecht.
P	
Passend Onderwijs	Elk kind met een ondersteuningsbehoefte moet in de regio waar hij of zij woont, onderwijs krijgen dat bij hem of haar past.
Primair Onderwijs (PO)	Basisonderwijs. Het is bedoeld voor leerlingen van ongeveer vier tot twaalf jaar.
R	
Regie	Overzicht houden over alle afspraken die zijn gemaakt over de hulp aan een kind. De persoon die regie voert, doet niet alles zelf, maar houdt in de gaten of alle afspraken worden nagekomen.
S	
Samenwerkingsverband	Scholen voor regulier en speciaal (basis) onderwijs die in een bepaald gebied samenwerken om te zorgen voor passend onderwijs in dat gebied.
Schoolbestuur	Alle scholen hebben een schoolbestuur. Het schoolbestuur neemt de belangrijke beslissingen over de school. Dus ook over het onderwijs dat gegeven wordt.

Schoolgids	Een document met informatie voor ouders over de belangrijkste zaken over het komende schooljaar.
Speciaal Basisonderwijs	Onderwijs voor kinderen met lichte leerproblemen, zoals problemen met concentreren of met de motoriek. Het is bedoeld voor kinderen die méér extra hulp nodig hebben dan de basisschool kan geven. De leerdoelen zijn dezelfde als op een gewone school.
Speciaal onderwijs	Onderwijs voor kinderen met een lichamelijke handicap, zwaardere leerproblemen en/of problemen met hun gedrag of psychische problemen.
T	
Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)	Toelaatbaarheidsverklaring. Een verklaring van het samenwerkingsverband dat een kind op een school voor speciaal (basis)onderwijs mag worden ingeschreven.
Toelaatbaarheidscommissie (TLC)	De toelaatbaarheidscommissie beoordeelt de aanvragen voor TLV's en neemt zelfstandig besluiten over de toekenning van de TLV's voor SBO en SO, inclusief de categoriebepaling voor de SO-TLV's.
V	
Voortgezet Onderwijs (VO)	Onderwijs dat volgt op het basisonderwijs. Het is bedoeld voor leerlingen van ongeveer twaalf tot achttien jaar.
Voortgezet special onderwijs (VSO)	Onderwijs voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan een reguliere school voor VO kan bieden.
Z	
Zorgplicht	De plicht van een school(bestuur) om ervoor te zorgen dat elk kind dat bij die school of dat schoolbestuur is aangemeld of ingeschreven onderwijs krijgt dat hij hem of haar past en extra hulp als dat nodig is.

Bijlage II

De organisatie van SWV PO ZOUT

Het samenwerkingsverband PO Zuidoost-Utrecht (SWV PO ZOUT) bestaat uit 27 samenwerkende schoolbesturen in de gemeenten De Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist. De samenwerkende schoolbesturen bieden onderwijs aan ruim 18.000 leerlingen in 86 scholen. Het betreft hierbij zowel regulier basisonderwijs, als speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

Governance

SWV PO ZOUT is een vereniging. De ALV is het hoogste bestuursorgaan binnen het samenwerkingsverband en wordt gevormd door de aangesloten schoolbesturen uit de regio. De ALV is verantwoordelijk voor het passend onderwijs in de regio en stelt het OSP vast. De ALV heeft een onafhankelijk voorzitter.

De directeur-bestuurder geeft leiding aan de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband. De Raad van Toezicht (RvT) is belast met het interne, onafhankelijke toezicht op de vereniging en op het samenwerkingsverband en bestaat op dit moment uit vier leden.

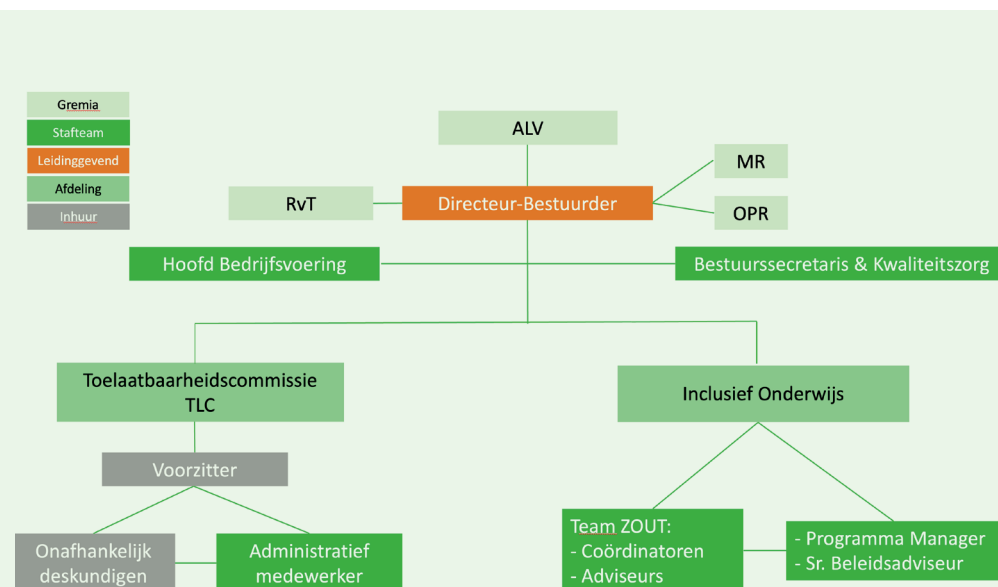
SWV PO ZOUT hanteert de Governancecode Funderend Onderwijs. Hierin zijn goed onderwijs voor alle leerlingen, verbinding met de maatschappelijke context, ontwikkelen van de professionaliteit en integer en transparant handelen belangrijk.

Medezeggenschap

De Ondersteuningsplanraad vertegenwoordigt de belangen van ouders en personeelsleden van alle scholen in het samenwerkingsverband.

De OPR heeft statutair instemmingsrecht voor het OSP. De OPR vergadert 4 keer per jaar in het bijzijn van de directeur-bestuurder en de bestuurssecretaris en 2 keer per jaar met (een vertegenwoordiging van) de RvT.

De Medezeggenschapsraad (MR) van het samenwerkingsverband vertegenwoordigt de belangen van het personeel van de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband. Zij richt zich op het personeelsbeleid en de duurzame inzetbaarheid.

Figuur 2. Organogram van SWV PO ZOUT 2026

Ondersteuning

Team ZOUT

Team ZOUT is verantwoordelijk voor het verlenen van extra ondersteuning op maat aan scholen met een ondersteuningsbehoefte, op basis van het OSP.

De blik is hierbij altijd gericht op het versterken van de context. Team ZOUT bestaat uit Coördinatoren Inclusief Onderwijs (CIO) en Adviseurs Inclusief Onderwijs (AIO).

De CIO fungeert als contactpersoon bij vraagstukken over Inclusief Onderwijs, analyseert en coördineert ondersteuningsvragen van scholen en vertaalt het beleid van het samenwerkingsverband naar de uitvoering op gemeenteniveau. De CIO is tevens de verbindende schakel tussen alle stakeholders binnen de gemeente.

De AIO geeft extra ondersteuningstrajecten vorm op scholen, zowel op casusniveau als op teamniveau en adviseert de school daarbij. De blik is hierbij altijd gericht op het versterken van de context.

Binnen SWV PO ZOUT hebben we meerdere tijdelijke observatieplekken. Deze plekken zijn er voor kinderen waarvoor het nog niet bekend is wat de passende aanpak en/of wat een passende onderwijs plek is. De voorzieningen zijn pas toegankelijk als na een zorgvuldig doorlopen aanmeldingsprocedure door de (voor)school, samenwerking met ouders, evt. jeugdzorg en ZOUT nog niet duidelijk is wat de best passende plek is.

Jonge Kleuter Observatiegroep

De Jonge Kleuter Observatiegroepen (JKO) bestaan uit maximaal 10 leerlingen. Ze zijn bedoeld voor leerlingen waar niet al op 4-jarige leeftijd de keuze voor het gespecialiseerde onderwijs gemaakt wordt, om ze langer ontwikkeltijd te gunnen.

TOP groepen

SWV PO ZOUT kent twee TOP groepen. Een TOP groep voor kinderen met gedragsproblematiek en een TOP groep voor kinderen die een ondersteuningsbehoefte hebben op meer- en hoogbegaafdheid en daarnaast ook andere ondersteuningsbehoeften.

Bijvoorbeeld een ondersteuningsbehoefte op aandachtsproblematiek of sociale afstemming. Dit wordt ook wel dubbel bijzonder met een zware ondersteuningsbehoefte (DBZO) genoemd. De uitvoering van het onderwijs in de TOP groepen wordt verzorgd door Loods onderwijs.

Het doel van de TOP voorziening is de ondersteuningsbehoefte helder te krijgen en de context zo aan te passen dat het kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. De nadruk in beide groepen zal liggen op het aanleren van vaardigheden en het kunnen functioneren in een groep. Onder regie van een gespecialiseerde orthopedagoog zal het onderwijsdoel en het plan van aanpak in samenwerking met de school van herkomst van het kind en de ouders opgesteld worden. De thuisschool blijft verantwoordelijk en aangesloten in het hele proces. Er wordt bij TOP gestart met onderwijs en zodra het kan zal een gedeelte van het plan uitgevoerd worden op de thuisschool van het kind.

OZA Speciaal Intensief Onderwijs

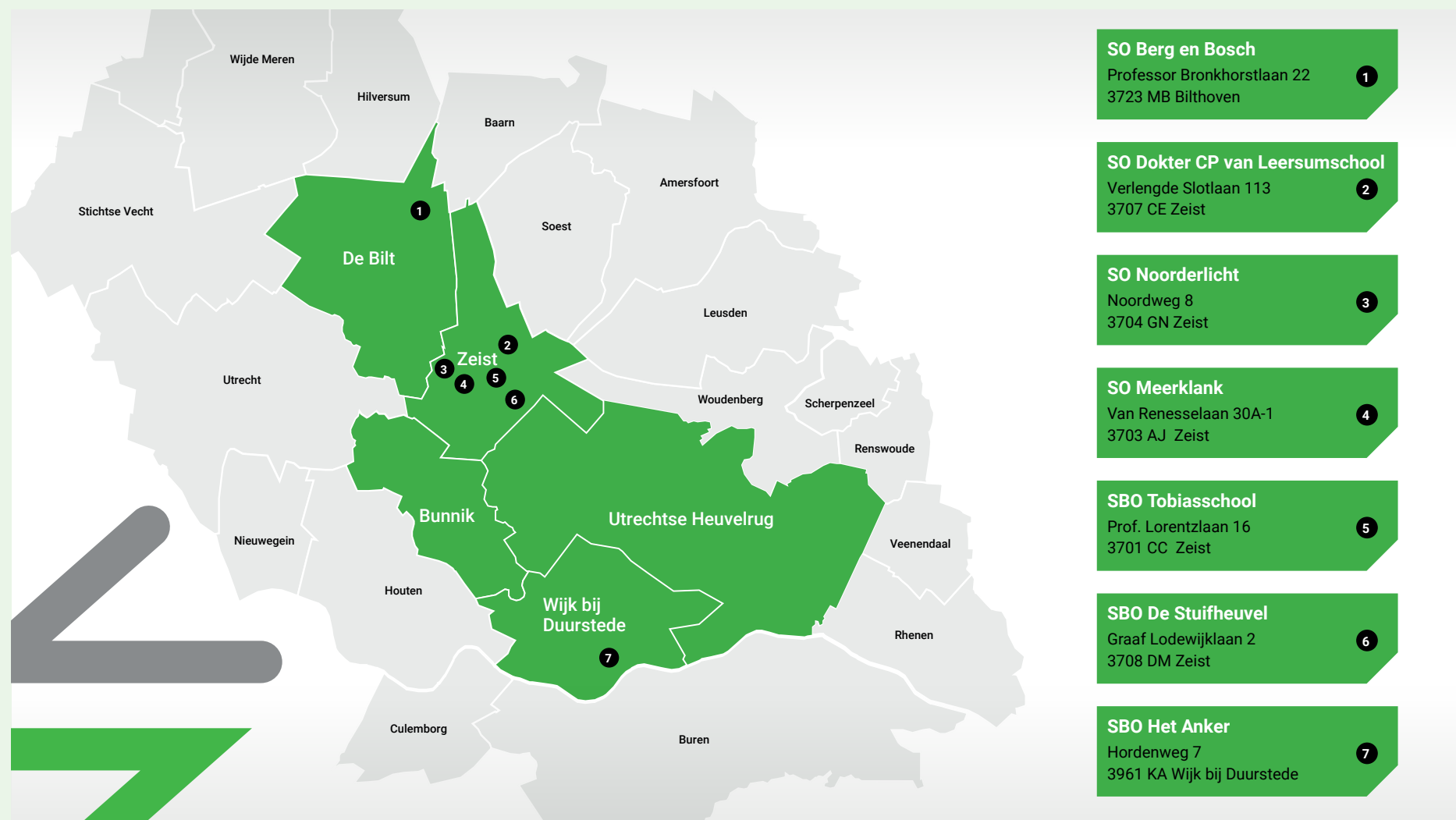
Op de Van Leersumschool (SO) is er vanuit samenwerking met zorgaanbieder Youké een groep voor kinderen met een complexe ondersteuningsbehoefte. Plaatsing in deze groep gebeurt op basis van een Onderwijs Zorg Arrangement (OZA). Bij de kinderen die voor deze groep in aanmerking komen is vrijwel altijd sprake van dreigend thuiszitten.

Toeleiding

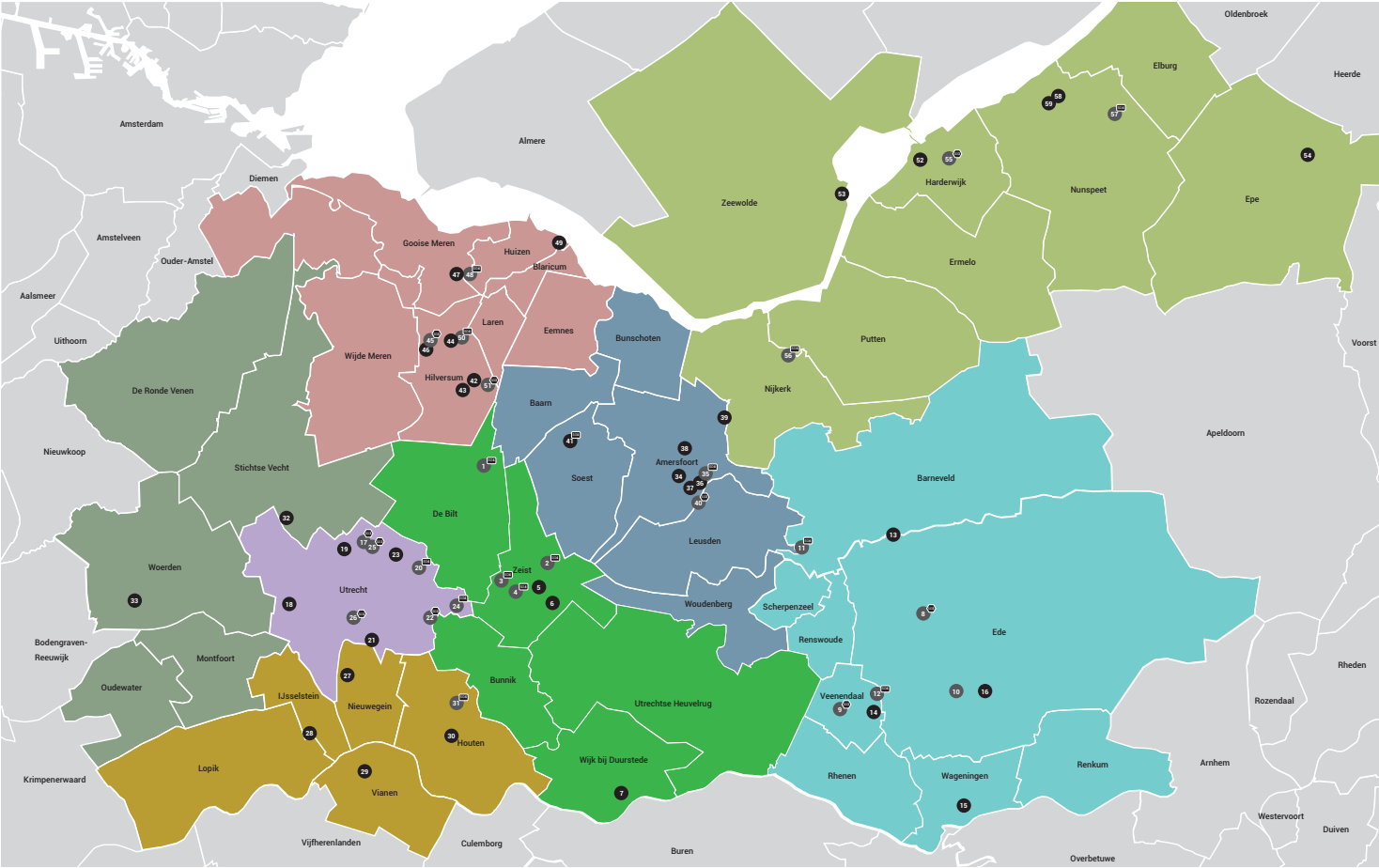
Toeleiding tot één van de voorzieningen, SIO, of een vorm van onderwijs waarbij sprake is van een OZA verloopt altijd via Team ZOUT.

Dekkend aanbod

Scholen voor SBO en SO die, samen met het aanbod op de reguliere scholen en de bovengenoemde voorzieningen, het dekkend aanbod vormen.

Figuur 3. Scholen voor SBO en SO van SWV PO ZOUT

SWV ZOUT De Bilt, Zeist, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede	SWV Utrecht PO Utrecht stad	SWV Passenderwijs Woerden, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht, Ronde Venen	SWV Unita Blaricum, Bussum, Emmen, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp en Wijdemeren
SO Berg en Bosch Onnesdreef 15 3723 MB Bithoven	SO de Schans Onnesdreef 15 3563 ST UTRECHT	SBO de Kistal Pauwenkamp 347 3607 TC Maarssen	SBO Hummelingschool Peter Planciusplein 12 1212 BW Hilversum
SO Dokter CP van Leersumschool Verlegde Sluis 113 3707 CC Zeist	SBO de Binnentuin Binnentuinlaan 6 3452 RN VLEUTEN	SBO de Keerkring Rembrandtlaan 50 3443 EJ Woerden	SBO Annie M.G. Schmidtschool Lageweg 9 1219 VB Hilversum
SO Noorderlicht Noordweg 8 3704 GN Zeist	SO Belle van Zuylen Prof. H. Barndickstraat 3 3555 GS UTRECHT	De Eem Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg, Leusden, Soest en Woudenberg	SBO Mozaiek Van Strijlandstraat 6 1222 ES Hilversum
SO Meerklank Van Renswoude 35A-1 3703 AJ Zeist	SO Fier Winklerlaan 79 3571 KL UTRECHT	SBO Michaelschool Van Ammondestraat 2 3814 RV Amersfoort	SO Mozarthof Mozartaan 29/31 1217 CM Hilversum
SBO Toblisschool Prof. Lorentzlaan 16 3701 CC Zeist	SO Luc Stevens Marco Pololaan 485 3526 GH UTRECHT	SO 4 Plevier Lageweg 4 3815 VG Amersfoort	SO De Klimpschool Hoffaan 10 1217 EA Hilversum
SBO De Stultshuvel Craai Looswijklaan 2 3708 DM Zeist	SO de Kleine Prins Ariane de Ranitz Blauwe Vogelweg 11 3565 LA UTRECHT	SBO dr. M. van der Hoerschool en SBO Kingmaschool Ringweg Kruiskamp 106 3814 UT Amersfoort	SBO Indon Albert Neuhuisplein 1 1401 BW Bussum
SBO Het Anker Hardeweg 7 3901 KA Wijk bij Duurstede	SO st. Maarten Neckardreef 20 3552 CP UTRECHT	SBO de Werf James Cookstraat 10 3814 XD Amersfoort	SO Elan Primair Dod. Bussamerweg 76 1272 RK Hazen
SWV Rijn & Gelseirde Vallei PO Wageningen, Veendendaal, Ede, Barneveld, Renswoude, Rhemen, scherpenzeel	SO Fritz Redi Heddergelaan 100 3584 CX UTRECHT	SBO Koningin Wilhelminaschool Rasdorven 4 3813 LW Amersfoort	SBO De Wijngaard Ellertsveld 3 1274 KC Hazen
SO De Wegwijzer Kerkhoflaan 27 6741 BN LUNTEREN	SO Lux Boadreef 2 3563 EP UTRECHT	SBO Boulevards410 Laalboulevard 410 3825 KL Amersfoort	SO J.H. Donnerschool Lopes Doornlaan 2 1222 BW Hilversum
SO De Blinks David Tenierslaan 8 3904 ZA VEENDENDAAL	SO Rafael Atterplein 39 3527 BA UTRECHT	SO de Klimboom Heiligenbergweg 185 3816 AJ Amersfoort	SO Trappenberg Soestdijkstraatweg 129c 1213 VX Hilversum
SO De Fonkel Jachlaan 14 6713 KM EDE	SWV ProfiPendi Houten, Nieuwegein, Lissestein, Lopik en vijfherenlanden	SO de Kolbrie Hellingweg 1 3762 CP Soest	
SO Jan Hein Donnerschool Schoonderbeekweg 45 3794 NA DE GLIND	SBO de Evenaar Dasseweide 1 3437 WN Nieuwegein		SO Koningin Emmaschool Scherpenkamp 42 3861 LT Nijkerk
SO Dokter CP van Leersumschool Willem Barentsstraat 70 3902 DG VEENDENDAAL	SBO de Wenteltrap Sim. Petersburglaan 25 3403 CV Lissestein		SO dr. A. Verschoorschool Groenelaan 40 8072 DO Nunspeet
SBO De Vogelhorst De E. Franslaan 1 3772 TX BARNEVELD	SBO de Brug Zwanengat 3 4132 XC Vianen		SBO de Arend Oosterlaan 147 8072 BW Nunspeet
SBO De Windroos Zuidkruis 740 3902 XX VEENDENDAAL	SBO de Wissel Gaerijneer 51 3991 WX Houten		SO de Lelle Aenev Franklaan 7 3842 OV Harderwijk
SBO De Dijk Marikeweg 1 6700 AA WAGENINGEN	SO Berg en Bosch Handboog 4 3994 AD Houten		SO de Wingerd Oosterlaan 147 8072 XH Nunspeet
SBO De Regenboog Generaalspoorlaan 4 6711 LK EDE			

Figuur 4. Scholen voor SBO en SO van de acht samenwerkingsverbanden Midden Nederland

Meer informatie met beschrijving van het onderwijsaanbod van de scholen is te vinden op de website van het samenwerkingsverband onder Documenten:

- SBO en SO Regiokaart
- SBO en SO Midden-Nederland kaart

Ouder & Jeugdsteunpunt

Voor passend onderwijs is een goede samenwerking tussen leerling, ouder(s) en school heel belangrijk. De school is het eerste aanspreekpunt voor ouders met vragen over passend onderwijs voor hun kind. Het samenwerkingsverband ondersteunt door middel van informatie over passend onderwijs voor ouders op de website. Ouders kunnen daar vinden hoe zij rechtstreeks contact op kunnen nemen met het samenwerkingsverband.

Daarnaast kunnen ouders en leerlingen via de website contact zoeken met het Ouder & Jeugdsteunpunt. Het Ouder & Jeugdsteunpunt biedt aan leerlingen en ouders laagdrempelig informatie en steun bij passend onderwijs.

Door analyse van het type vragen aan het Ouder & Jeugdsteunpunt signaleert het samenwerkingsverband opvallende zaken rond passend onderwijs.

Dit wordt teruggebracht in de kwaliteitszorgcyclus en besproken met de betreffende school.

Aangesloten schoolbesturen

Stichting Al Amana

Stichting BasisWijk

Stichting Scholen CBO te Zeist e.o.

Vereniging Scholen der EGB – Comeniuschool

Vereniging voor Christelijk Onderwijs Instituut Coolsma

Stichting PCO De Oorsprong

Stichting Delta De Bilt voor Primair Onderwijs

Stichting Fluenta

Het Sticht

Katholieke Scholenstichting Fectio

Vereniging voor Oecumenisch Onderwijs te Maarn – De Ladder

Vereniging Montessorischool Bilthoven

Groenekanse School Vereniging Nijepoort – De Nijepoort

Stichting Proceon voor PCO Gooi e.o/- Bosbergschool

Stichting Katholieke onderwijsbelangen Rivierenland – Carolusschool

Vereniging tot bevordering van Christelijk Schoolonderwijs te Neerlangbroek

Stichting Vechtstreek en Venen – Het Kompas

Vereniging voor PCO De Viermaster – De Wegwijzer

Stichting vrije scholen Midden Nederland

Vereniging een school met de Bijbel te Amerongen

Stichting Vrije School Driebergen – De Vuurvogel

Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland – Wereldkidz

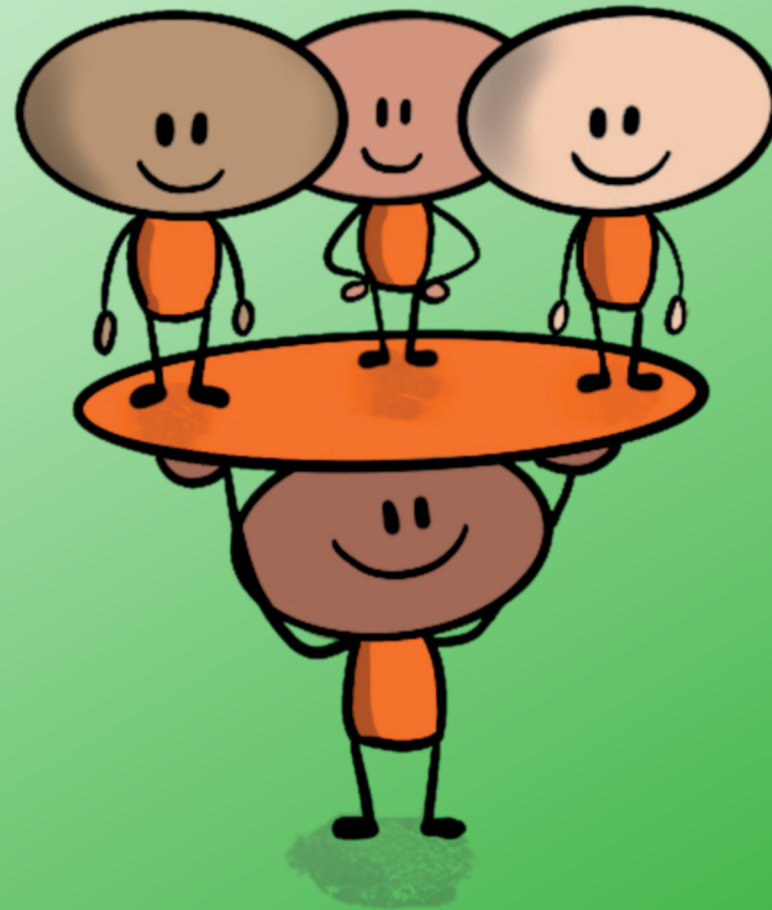
Stichting Werkplaats Kindergemeenschap

Zeister Schoolvereniging

Stichting Verderwijs – SO Noorderlicht

Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs

Stichting Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs – SBO Tobias

Inclusief leiderschap

Bijlage III Evaluatie Ondersteuningsplan 2022-2026

Ambitie 1 Een sterke lokale basis (RPO 1): behouden

Doel OSP 22-26	Evaluatie 22-26 + doorkijk OSP 26-30
1.1 De scholen in ZOUT werken vanuit dezelfde norm van basisondersteuning.	Een gezamenlijke norm van basisondersteuning is opgesteld. We voldoen gemiddeld aan 57% van de afspraken van de norm basisondersteuning. Sturen op de basis is de koers om te komen tot inclusief en thuisnabij onderwijs.
1.2 Een professioneel en stimulerend SOT.	CPO's zijn gestart, met vaste schoolondersteuners (later in 2025 Adviseurs Inclusief Onderwijs) per gemeente. Doorontwikkeling van organisatie is onlosmakelijk verbonden met visie over sterke basis op school en contextversterking.
1.3 Verbreding en verdieping van kennis en expertise op HB.	MHB: Van jan '23-dec '25 is er een leerteam MHB actief in de regio. Zij hebben zich met name gericht op het versterken van de basisondersteuning van scholen omtrent het signaleren, differentiëren en geven van passend onderwijs aan deze doelgroep. Er is een professionele standaard opgeleverd. Het blijkt dat er nog grote kwalitatieve verschillen / ontwikkelingsfasen zijn tussen de reguliere PO scholen. Deze lijn mag verder doorgezet worden. Het beleid is nog onvoldoende geborgd. Dit krijgt aandacht in schooljaar 2025-2026. De groep thuiszitters bestaat voor een groot deel uit leerlingen met MHB én een andere ondersteuningsbehoefte. Dit heeft blijvende aandacht nodig, zie 2.8.
1.3 Verbreding, verdieping van kennis expertise dyscalculie.	Door de Coördinatoren Passend Onderwijs wordt gesignaleerd dat dit op een deel van de scholen nog onvoldoende aanwezig is. Omdat het valt onder de basisondersteuning wordt dit niet als aandachtspunt opgenomen in het OSP 26-30.
1.3 Verbreding en verdieping van kennis en expertise op gedrag en het JK.	JK: In '23 is er ZOUT breed JK beleid opgeleverd. De samenwerking met de VV is hierdoor vanzelfsprekender en sterker geworden. De geborgde implementatie verdient nog expliciete sturing en aandacht. Samen met de VVE inzet. Voorstel: als inhoudelijk speerpunt houden voor OSP 26-30. Gedrag : heeft geen aandacht gehad in de afgelopen planperiode. Dit moet opgepakt worden.
1.4 Meer samenwerking en kennisuitwisseling tussen regulier en speciaal (basis) onderwijs.	Contextversterking is de blik. Expertise naar het kind brengen i.p.v. het kind naar de expertise. Bij verwijzing GO, is het reguliere PO betrokken om te evalueren en onderzoeken hoe zij hun context kunnen versterken. Er is via het matchdocument een begin gemaakt met het stimuleren van de samenwerking tussen regulier PO en GO. Dit moet de aankomende jaren bestendig en vanzelfsprekend worden.
1.5 Versterking lokale samenwerking.	Eerst lokaal oriënteren voordat TLV wordt aangevraagd. CPO's in het werkveld om lokale samenwerking te stimuleren zit op expertisedeling, klankborden en meet-ups 2x/jaar. Dit was stimulerend voor- en faciliterend aan lokale samenwerking. Dit behoeft voortzetting.
Alle ZOUT-scholen denken en handelen vlgs HGW principes.	Uit de analyse van zowel de voorzieningen, Team ZOUT en TLV aanvragen blijkt dat er nog veel winst te behalen valt in het vormgeven van HGW.
Good practices IO	In '23 en '24 hebben de besturen extra middelen gekregen om hun inclusiekoers kracht bij te zetten. Om met en van elkaar te leren en lerende netwerken aan te jagen zijn de volgende initiatieven gestart: besturen bijeen, 'GOUD van ZOUT' taart, 'GOUD van ZOUT' jaarlijks podium is de lijn vanuit OSP.

Ambitie 2 Geen kind thuis, een dekkend netwerk in de regio (RPO 1 en 2)

Doel OSP 22-26	Evaluatie 22-26 + doorkijk OSP 26-30
2.1 Flexibele mogelijkheden voor Iln die het deels of tijdelijk niet redden in regulier onderwijs.	Voorzieningen zijn vooralsnog nodig voor het dekkend netwerk. Gericht op symbiose vorm met reguliere context. Dit is nodig in de groei naar Inclusief Onderwijs.
2.2 Plaatsingsgarantie in SBO en SO (tijdelijk).	
2.3 Aanbod GO dat aansluit op de ontwikkelingen en onderwijsbehoeften.	- Sturing op thuisnabij GO (2025) - Positionering SNS klassen
2.4 Maatwerktrajecten Onderwijs-jeugdhulp voor Iln die uit een vrijstelling 5 onder a kunnen komen.	We zijn gestart met het toevoegen van onderwijs in een jeugdhulp-setting. Dit continueren we en borgen we in Schoolaanwezigheidsbeleid.
2.5 Realistisch en haalbaar (terug)plaatsingsbeleid vanuit het GO.	Ontwikkelen van overstapbeleid en dit katalyserend, aanjagen.
2.6 Eerder reageren op dreigende thuiszitters.	Aanwezigheidsbeleid wordt in 2025 afgerond. Geen voortzetting, maar borging van beleid.
2.7 Versterken Voorschool – PO en PO-VO.	- Toewerken naar 1 SWV ZOUT (PO en VO) (voortzetting). - versterken overgangssituaties VV-PO & PO-VO met gezamenlijk beleid. - Een duidelijk, efficiënt en uniform proces en tijdpad voor de PO-VO overdrachten (2025).
2.8 Aanbod Hoogintelligente leerlingen met een meer-voudige ondersteuningsbehoefte.	- De groep thuiszitters bestaat voor een groot deel uit leerlingen met MHB én een andere ondersteuningsbehoefte. Doorontwikkeling voorziening.

Ambitie 3 Goede jeugdhulpondersteuning rondom het kind (RPO 2)

Doel OSP 22-26	Evaluatie 22-26 + doorkijk OSP 26-30
3.1: SWV en gemeenten werken integraal samen rond de inzet van Jeugdhulp en Onderwijs.	In 2025 begonnen met afstemming OOGO en de 5 verschillende gemeentelijke beleidsplannen om te komen tot gezamenlijke aanpak onderwijs en jeugd. Ontschotten van budgetten wordt verkend. Integraal arrangeren voortzetten met één vaste werkwijze.

Bijlage IV Financiën

Aangepaste meerjarenbegroting bij het OSP

In het OSP 2026-2030 staat de route naar Inclusief Onderwijs centraal. We streven ernaar dat leerlingen op reguliere scholen, thuisnabij onderwijs krijgen. Met thuisnabij bedoelen we “onderwijs binnen de wijk”.

We willen de lokale samenwerking gaan aanjagen, zodat deze deelgebieden zich verantwoordelijk voelen voor alle kinderen die er wonen. De scholen zullen ingedeeld gaan worden over deze zogenaamde “hubs”.

Het stimuleringsbudget zal dan ook toegekend gaan worden aan deze ‘hubs’, zodat scholen met elkaar (bovenbestuurlijk) gaan samenwerken aan Inclusief Onderwijs. Aan elke hub wordt tevens een verantwoordelijk GO gekoppeld.

De begroting voor 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2030, zoals die is goedgekeurd door de RvT en besproken in de ALV op 8 december 2025, vormen de basis voor de meerjarenbegroting 2027-2030 bij het OSP. De baten voor 2026 en de daarop volgende jaren zijn gebaseerd op de op dat ogenblik bekende bekostigingsbedragen en de verwachte leerlingenaantallen. In de begroting voor 2026 zijn geen wijzigingen aangebracht. Ook het financiële resultaat 2027-2030 is gelijk gebleven. In de aangepaste meerjarenbegroting 2027-2030 wordt het stimuleringsbudget afgebouwd (600K in 2026, 400K in 2027, 300K in 2028, 150K in 2029 en 0 in 2030).

Tegelijkertijd zal door het ingezette beleid de verwachte afname van het aantal TLV's SBO leiden tot een daling van de afdrachten aan het SBO. In dit scenario is in de meerjarenbegroting vanaf 2028 rekening gehouden met een daling van het aantal TLV's SBO in 2028 met 5%, in 2029 met 10%

en in 2030 met 25%. Wij beschouwen deze percentages als haalbaar wanneer iedere partij binnen het proces haar rol pakt en actief bijdraagt aan het realiseren van de ambities. De middelen die hierdoor vrijkomen zullen worden ingezet om het ondersteuningsbedrag per leerling in 2028 te verhogen van € 240,- naar € 246,-. In 2029 kunnen we dit verder verhogen naar € 254,- en in 2030 naar € 297,-.

Figuur 5 geeft de meerjarenbegroting weer waarin bovengenoemde scenario's zijn verwerkt.

Waar de post “Stimuleringsbudget Inclusief Onderwijs” vooral benut zal worden als impuls voor de lokale samenwerking tussen de scholen, worden de posten “Inzet Transitieteam” en “Nieuw beleid OSP 2026-2030” ingezet om het gehele veranderproces te gaan begeleiden.

Het transitieteam zal naast medewerkers van SWV PO ZOUT ook bestaan uit collega's vanuit de scholen. De periode april-juli 2026 zal benut worden voor het ontwikkelen van een transitieplan, zodat met ingang van het nieuwe OSP voortvarend gestart kan worden.

In de bijgestelde meerjarenbegroting 2027-2030 zijn de posten “Uitvoeringsorganisatie”, “Events & Kennisoverdracht”, “Bestuur, organisatie en toezicht” ongewijzigd opgenomen. De post “onvoorzien” wordt langzaam afgebouwd omdat deze waarschijnlijk minder noodzakelijk zal blijken wanneer de ingezette beleidslijnen succesvol zijn. Om de gewenste resultaten te behalen wordt het aanwezige (bovenmatige deel van het) Eigen vermogen in de eerste jaren van het OSP doelmatig en beleidsrijk ingezet.

Baten	2026	in %	2027	in %	2028	in %	2029	in %	2030	in %
Rijksbijdragen	17.616.223		17.649.573		17.651.303		17.651.303		17.650.727	
Overige baten	265.792		219.292		175.000		175.000		175.000	
Totale baten	17.882.015		17.868.865		17.826.303		17.826.303		17.825.727	
1. Overdrachten & afdrachten	2026	72,1%	2027	73,5%	2028	73,7%	2029	75,1%	2030	76,7%
<i>Bedrag per leerling</i>	240		240		246		254		297	
Overdracht ondersteuningsmiddelen	4.216.320	23,6%	4.224.000	23,6%	4.329.600	24,3%	4.470.400	25,1%	5.227.200	29,3%
<i>Aantal TLV's SBO</i>	363		378		359		340		283	
Afdrachten SBO	2.781.621	15,6%	2.926.564	16,4%	2.780.970	15,6%	2.635.375	14,8%	2.198.592	12,3%
<i>Aantal TLV's SO</i>	332		332		332		332		330	
Afdrachten SO	6.085.989	34,0%	6.259.490	35,0%	6.290.208	35,3%	6.290.208	35,3%	6.229.602	34,9%
Totale overdrachten en afdrachten	13.083.930		13.410.054		13.400.778		13.395.983		13.655.394	
2. Uitvoeringsorganisatie	2026	10,6%	2027	10,4%	2028	10,5%	2029	10,7%	2030	10,7%
Team ZOUT en TLC	1.917.000		1.905.000		1.905.000		1.905.000		1.905.000	
3. Beleid & projecten	2026	12,5%	2027	11,2%	2028	11,0%	2029	9,4%	2030	7,8%
Projecten	1.473.092		1.389.092		1.329.800		1.304.800		1.238.133	
Stimuleringsbudget inclusief onderwijs	600.000		400.000		300.000		150.000		0	
Inzet Transitieteam	50.000		75.000		75.000		75.000		75.000	
Nieuw beleid OSP 2026-2030	150.000		175.000		296.623		152.418		72.738	
Totaal beleid en projecten	2.273.092		2.039.092		2.001.423		1.682.218		1.385.871	
4. Events & kennisoverdracht	2026	0,2%	2027	0,2%	2028	0,2%	2029	0,2%	2030	0,2%
Organisatie seminars/ workshops	40.000		40.000		40.000		40.000		40.000	
5. Bestuur, organisatie en toezicht	2026	4,0%	2027	4,0%	2028	4,0%	2029	4,1%	2030	4,1%
Bestuur, organisatie en toezicht	724.000		724.000		727.000		724.000		724.000	
6. Onvoorzien en overige uitgaven	2026	0,7%	2027	0,7%	2028	0,6%	2029	0,6%	2030	0,5%
Onvoorzien en overige uitgaven	120.000		120.000		110.000		100.000		90.000	
Resultaat	2026		2027		2028		2029		2030	
Baten	17.882.015		17.868.865		17.826.303		17.826.303		17.825.727	
Afdrachten en overdrachten	13.083.930		13.410.054		13.400.778		13.395.983		13.655.394	
Overige bedrijfskosten	5.074.092		4.828.092		4.783.423		4.451.218		4.144.871	
Financiële baten en lasten	5.000		5.000		5.000		5.000		5.000	
Resultaat	-271.007		-364.281		-352.898		-15.898		30.461	

Figuur 5. Begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2030 bij het OSP 2026-2030

Dat is van belang om de beweging op weg naar Inclusief Onderwijs op gang te helpen. Want juist in de beginfase van het veranderingsproces is extra investering noodzakelijk. We moeten immers uit bestaande patronen komen.

Om die reden wordt er in de jaren 2026 tot en met 2028 rekening gehouden met een negatief resultaat dat ten laste van het Eigen vermogen zal worden verwerkt. Het Eigen vermogen neemt jaarlijks af, waarmee ZOUT eind 2028 niet meer zal beschikken over bovenmatig Eigen vermogen, maar over een Eigen vermogen dat past bij de afspraken over het aanhouden van het gewenste weerstandsvermogen van € 600.000,- (zie figuur 6).

We moeten benadrukken dat het huidige landelijke beleid uitgangspunt is voor de meerjarenbegroting 2027-2030. Politieke keuzes kunnen van invloed zijn op de resultaten. Uiteraard zullen we hier de komende jaren in de jaarbegroting op anticiperen.

Vangnetregeling

Met de Vereenvoudiging Bekostiging van de samenwerkingsverbanden is na 2022 de groeibekostiging SBO en SO komen te vervallen. Vanuit het ministerie is bepaald dat alle samenwerkingsverbanden, als onderdeel van het eigen beleid, een vangnetregeling afspreken om de risico's van tussentijdse groei van het aantal leerlingen in het SBO en SO te kunnen beheersen.

Het steunpunt passend onderwijs, de sectorraad samenwerkingsverbanden VO, het landelijk platform passend onderwijs, de VO raad, de PO raad en de sectorraad GO voor gespecialiseerd onderwijs hebben in 2022 gezamenlijk een handreiking voor de vangnetregeling gemaakt.

Doel is dat samenwerkingsverbanden zo eenduidig mogelijk omgaan met het vraagstuk. De meeste samenwerkingsverbanden, inclusief SWV PO ZOUT, volgen de spelregels uit deze handleiding: wanneer een school voor SBO of SO in de periode tussen 1 februari en 1 juni meer leerlingen inschrijft dan in de periode tussen 1 september en 1 februari daar aan voorafgaand, kan zij aanspraak maken op de vangnetregeling. Deze regeling maakt in de meerjarenbegroting deel uit van de afdrachten SBO/SO.

Ontwikkeling Eigen vermogen per	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Algemene reserve (*)	1.527.645	1.338.046	983.765	624.867	608.969	639.430
Bestemmingsreserve ouder-j-sp	26.000	16.000	6.000	0	0	0
Bestemmingsreserve rebound	71.408	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	1.625.053	1.354.046	989.765	624.867	608.969	639.430

Figuur 6. Tabel ontwikkeling Eigen vermogen

Gezamenlijke
visie en taal

Bijlage V Norm voor basis- en extra ondersteuning

Inhoudsopgave

Inleiding

A. Basiskwaliteit

B. Ondersteuningsstructuur op school

- Handelingsgericht en opbrengstgericht (samen)werken (HGW en OGW)
- Educatief partnerschap
- Ondersteuningsstructuur en multidisciplinair overleg
- Interne begeleiding

C. Preventieve interventies en licht ondersteuningsaanbod

- I. Lees- en spellingsproblemen
- II. Rekenproblemen
- III. Cognitief (ver) bovengemiddeld
- IV. Cognitief (ver) benedengemiddeld
- V. Gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling
- VI. Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurige zieke leerlingen

D. Monitoring en ontwikkeling

Inleiding

Alle scholen binnen SWV PO ZOUT zijn wettelijk verplicht om met elkaar af te spreken welke vormen van ondersteuning en voorzieningen iedere school in de regio moet bieden en/of hebben. Dit wordt **basisondersteuning** genoemd. Basisondersteuning wordt vastgelegd in een set van afspraken over basiskwaliteit, ondersteuningsstructuur en beschikbare interventies op scholen. Dit document beschrijft die set met afspraken voor de regio ZOUT.

Waarom een afspraak over basisondersteuning?

- De belangrijkste reden is dat het wettelijk verplicht is om met elkaar af te spreken wat basisondersteuning is. De achtergrond hiervan is dat het vooral voor ouders duidelijk moet zijn wat zij van iedere school in een regio mogen en kunnen verwachten als het gaat om het bieden van ondersteuning aan leerlingen. Het kan dan niet meer voorkomen dat een school zonder goede argumentatie een leerling weigert (niet inschrijft) op basis van een ondersteuningsvraag die onder de basisondersteuning valt.
- Daarnaast maakt een heldere afspraak over basisondersteuning direct duidelijk wat scholen 'meer' kunnen bovenop die basisondersteuning. Dat is **extra ondersteuning**, waarvoor zij aparte financiering ontvangen van samenwerkingsverband ZOUT. Voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen moeten scholen verplicht een OPP opstellen. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van dat OPP. Een helder onderscheid tussen de basis- en extra ondersteuning maakt voor scholen dus duidelijker wanneer zij een OPP moeten schrijven en voor ouders duidelijker wanneer zij instemmingsrecht hebben.

De bedoeling

De **bedoeling** van Inclusief Onderwijs is dat scholen hun basisondersteuning en de schoolcontext steeds verder versterken. Daardoor zullen zij steeds meer expertise en tools in huis hebben, om te kunnen voorzien in een steeds breder spectrum van ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Zo wordt het op termijn mogelijk om minder leerlingen te verwijzen naar het speciaal (basis) onderwijs. Zoals in ambitie 2 is beschreven, staat een groeiende basisondersteuning op gespannen voet met het denken in een vaste norm en het strikt scheiden van financiële middelen voor extra- en basisondersteuning. Bovendien wordt de mate van inclusiviteit niet alleen bepaald door *wat* er wordt aangeboden, maar vooral *waar* (in of buiten de klas) en *hoe* (individueel of collectief/collectiever) het aanbod vorm krijgt. Dat maakt de norm basisondersteuning diffuus en vraagt om een kritische blik. Daarom evalueren we in de komende planperiode de norm voor basisondersteuning, evenals het huidige monitorsysteem.

A | Basiskwaliteit

Het fundament voor passend onderwijs is *goed onderwijs*. De meest fundamentele en breedst gedeelde definitie daarvoor is de basiskwaliteit zoals vastgelegd in het Onderzoekskader van de onderwijsinspectie. Hierin staan de eisen en (voorwaardenscheppend) aanbod beschreven die behoren tot de standaard opdracht van elke school en die voor 80-90% van de leerlingen voldoende basis bieden voor een succesvolle schoolloopbaan.

De *basisondersteuning* is gericht op de leerlingen die meer nodig hebben dan de basiskwaliteit. We bouwen de basisondersteuning daarom op *bovenop* de basiskwaliteit. Dat vraagt dat die basiskwaliteit een sterk fundament biedt. We spreken daarom af dat elke school minimaal een *voldoende scoort* op de kwaliteitsgebieden en standaarden uit het Onderzoekskader 2021 PO van de onderwijsinspectie. De school voldoet daarmee aan de basiskwaliteit. De beoordeling hiervan is aan de onderwijsinspectie binnen de kaders van haar structurele bestuurs- en incidentele schoolonderzoeken.

De basiskwaliteit is breed en omvat veel thema's. Ondanks dat veel van die thema's een hele belangrijke voorwaarde zijn voor het kunnen bieden van passend onderwijs, worden ze niet allemaal apart *expliciet* beschreven in deze afspraak.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de volgende thema's:

- Kwalitatief goed taal-, spelling-, reken-, lees- en zaakvakonderwijs en het bieden van een krachtige/rijke leeromgeving;
- Het behalen van resultaten die op basis van de schoolpopulatie te verwachten mogen zijn;
- Het volgen van de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen met een leerlingvolgsysteem;
- Goed klassenmanagement;
- Een sterk pedagogisch klimaat, groepsvorming en sociaal-emotioneel leren;
- Kunnen differentiëren en het kunnen opstellen van een eigen leerlijn;
- De (continue) ontwikkeling en professionalisering van het team.

B | Ondersteuningsstructuur op school

Een goede ondersteuningsstructuur op school zorgt ervoor dat ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig gesignaleerd worden en dat er vanuit die signalering zo snel mogelijk passende ondersteuning wordt geboden. Dat vraagt om een HGW en OGW basishouding in het team en om pedagogisch partnerschap met ouders en belangrijke ketenpartners als de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg.

Een aantal elementen hiervan komt reeds voor in het waarderingskader van de inspectie onder kwaliteitsgebied 'OP6 Samenwerking'. Omdat de ondersteuningsstructuur randvoorwaardelijk is voor het bieden van goede ondersteuning, werken we deze elementen echter gedetailleerder uit binnen de basisondersteuning.

■ Handelingsgericht (HWG) en opbrengstgericht (OGW) samenwerken

De school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgens de standaarden en cyclus van HGW en OGW:

- Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Leerkrachten benoemen ambitieuze, concrete en reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.
- Leerkrachten stellen planmatig doelen op voor de aanpak voor de groep, niveaugroepen en waar nodig voor een individuele leerling.

- Leerkrachten bespreken binnen een vaste structuur regelmatig hun vragen betreffende het planmatig werken met het teamlid dat de interne begeleiding uitoefent.
- De teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, leerkrachten, ouders en het schoolteam.
- De teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan is of wordt. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

■ Educatief partnerschap

- Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partners bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak. Ouders zijn in principe altijd aanwezig bij belangrijke besprekingen over hun kind.
- Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen waar mogelijk bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.

■ Ondersteuningsstructuur en multidisciplinair overleg

- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor het team duidelijk. De school heeft heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- De school vraagt bij aanmelding altijd naar de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van een leerling op de VV. Er vindt een overdracht plaats tussen voorschool en basisschool.
- De school is in staat om een multidisciplinair overleg (OT) te organiseren voor een leerling. Tijdens dit brede overleg wordt met ouders en alle noodzakelijke professionals onder regie van de school een integrale oplossing gezocht.
- De school onderhoudt reguliere contacten met jeugdhulp (CJG/ wijkteam), jeugdgezondheidszorg, leerplicht en huisartsen en kan ieder van hen indien nodig snel benaderen voor advies en/of deelname aan een multidisciplinair overleg.

- De school onderhoudt een intensieve en structurele samenwerkingsrelatie met de jeugdhulpverlening (wijkteam gemeente / CJG) en zij geven gezamenlijk vorm aan integraal arrangeren bij ondersteuningsvragen die een combinatie van op onderwijsondersteuning, jeugdhulp en zorg vragen.
- De school zorgt ervoor dat leerlingen zoveel mogelijk een stem hebben in (de belangrijke keuzes omtrent) hun eigen ondersteuningsproces.

■ Interne begeleiding

De school beschikt over een intern begeleider of een andere specialist om de interne begeleiding uit te voeren. Deze specialist:

- Heeft overzicht over en heeft zicht op de (ontwikkeling van de) schoolpopulatie en leerlingen.
- Vervult de regierol voor ondersteuningsprocessen in de school, wanneer er sprake is van een onderwijsondersteuningsvraag.²⁸
- Is aanspreekpunt en coach voor leerkrachten rondom vraagstukken over leerlingondersteuning.
- Is in staat om, in samenspraak met de leerkracht en in afstemming met ouders, een OPP op te stellen voor leerlingen die (extra) ondersteuning nodig hebben.
- Houdt in samenwerking met de directeur van de school de professionalisering van het team op peil.
- Bewaakt de kwaliteitszorg op school.
- Heeft een dusdanige betrekkingssomvang dat zij voldoende tijd heeft om bovenstaande taken uit te voeren.

²⁸ De regie ligt bij gemeente/CJG als zorg voorliggend is.

C | Preventieve interventies en licht ondersteuningsaanbod

Licht aanbod en preventieve interventies vormen de belangrijkste basis voor passend onderwijs in de scholen. Het zijn de zaken die een school kan organiseren als de 'reguliere' mogelijkheden (de basiskwaliteit) niet meer voldoende zijn om een leerling verder te helpen in zijn of haar ontwikkeling. Veel aanbod en interventies die in dit hoofdstuk beschreven staan liggen dan ook logisch in het verlengde van datgene wat de inspectie in het kader van de basiskwaliteit van iedere school vraagt.

Binnen ZOUT maken we afspraken over het beschikbare aanbod / beschikbare interventies voor de volgende ondersteuningsvragen:

- I. Lees- en spellingsproblemen
- II. Rekenproblemen
- III. Cognitief (ver) bovengemiddeld
- IV. Cognitief (ver) ondergemiddeld
- V. Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling
- VI. Fysieke beperkingen, medisch handelen en langdurige zieke leerlingen

Voor elk van deze zeven ondersteuningsvragen maken we telkens afspraken op 6 dimensies:

- De **expertise** die een school heeft of (extern) inroept
- Het **aanbod** dat een school biedt
- De **protocollen** die een school heeft en gebruikt
- De **materialen** waarover een school kan beschikken
- De **fysieke ruimten/voorzieningen** die een school heeft
- De **randvoorwaarden** waaronder de school deze ondersteuning kan bieden

Omvang

Een laatste (zevende) dimensie is de omvang, dat wil zeggen: het *aantal* leerlingen dat een dergelijke ondersteuningsvraag heeft. Binnen ZOUT

kieszen we ervoor om in het kader van de basisondersteuning voor geen enkele ondersteuningsvraag te werken met een maximum aantal leerlingen per groep of school. Op het moment dat het aantal leerlingen met een ondersteuningsvraag de draagkracht van de groep/school in termen van basisondersteuning overstijgt (en dit dus met behulp van extra ondersteuning wordt opgelost) moet de school in staat zijn dit te kunnen beargumenteren.

Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld de ervarenheid van de leerkracht en de mate en aard van (de combinatie van) ondersteuningsvragen per klas.

What's in a name?

Goed om te onthouden bij het lezen van de afspraken is dat we in het beschrijven ervan altijd aangewezen zijn op het gebruik van algemene taal en begrippen. Scholen verschillen echter sterk in welke naam ze aan specifieke zaken geven. Een **protocol** kan soms ook gewoon een afspraak of een handelingskader heten. Een specialist kan ook een deskundige heten of een externe ondersteuner. Probeer bij het lezen te bedenken dat we deze afspraken vooral maken omdat we voor leerlingen (en ouders en collega-scholen en het swv als wegwijzer) een gelijke basis aan mogelijkheden willen realiseren. Die mogelijkheden mogen van plek tot plek best anders heten, als ze maar hetzelfde bereiken.

Meerdere ondersteuningsvragen

Soms hebben leerlingen op meerdere vlakken (basis)ondersteuning nodig, bijvoorbeeld voor zowel lees- en spellingsproblemen als rekenproblemen. De school bepaalt (in samenspraak met ouders) welke ondersteuningsvraag voorliggend is, wat de leerling nodig heeft en welke ondersteuning als eerst wordt ingezet. Het kan immers zo zijn dat het bieden van verschillende typen ondersteuning te veel is voor de leerling en daarom gekozen wordt om eerst te starten met het oppakken van de voorliggende hulpvraag.

I. Lees- en spellingsproblemen

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ **Expertise:**

- Leerkrachten zijn in staat om lees- en spellingsproblemen, welke kenmerkend kunnen zijn voor dyslexie, te signaleren. De school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren;
- De school kan een beroep doen op een taal/lees- of dyslexiespecialist (bv. een intern begeleider met deze specialisatie, remedial teacher of een externe specialist), die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen, spelling en dyslexie.

■ **Aanbod:**

- De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen en spelling en dyslexie op *zorgniveau 1* (goed lees- en spellingsonderwijs in de klas), *zorgniveau 2* (extra begeleiding in de klas) en *zorgniveau 3* (specifieke leerlinggerichte interventie) volgens één van de Protocollen Leesproblemen en Dyslexie;
- De school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie (ED).

■ **Protocol:**

- De school beschikt over de Protocollen Leesproblemen en Dyslexie, teamleden kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

■ **Materialen:**

- De school is in staat om bestaand lesmateriaal aan te passen (bv. vergroten van letters of contrast, aangepaste leer- en werkboeken);
- De school is in staat om aanpassingen in het onderwijs- of toetsprogramma te doen (bv. langer de tijd bij een toets);
- De school is in staat om basale hulpmiddelen in te zetten (bv. leesliniaal, dyslexie compenserende software, daisy speler);
- De school beschikt over (een) remediërende aanpak voor lezen en voor spelling.

■ **Fysieke ruimte:**

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding van individuele of kleine groepen leerlingen.

■ **Randvoorwaarden:**

- De school is in staat ouders te verwijzen naar de juiste partijen voor een diagnose en behandeling (ondersteuning niveau 4).

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Ernstige Dyslexie (ED) valt niet onder de basisondersteuning. De ondersteuning hiervoor (niveau 4) wordt na diagnose ingezet door een specialistische zorgaanbieder en bekostigd door de gemeente.
- Specialistische dyslexiebehandeling door een particuliere organisatie voor leerlingen zonder de diagnose ED valt niet onder de basisondersteuning.

II. Rekenproblemen

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ **Expertise:**

- Leerkrachten zijn in staat om (ernstige) rekenwiskunde-problemen, welke mogelijk kenmerkend kunnen zijn voor dyscalculie, te signaleren. De school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren;
- De school kan een beroep doen op een rekenspecialist (bv. een intern begeleider met deze specialisatie, remedial teacher of specialist van buitenaf), die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie.

■ **Aanbod:**

- De school is in staat om leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie passende ondersteuning en begeleiding te bieden in *fase groen* (goed gedifferentieerd rekenonderwijs in de klas), *fase geel* (begeleiding van leerlingen met geringe rekenwiskunde problematiek op specifieke deelgebieden) en *fase oranje* (begeleiding ernstige rekenwiskunde problematiek) volgens het Protocol Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD).

■ **Protocol:**

- De school beschikt over het Protocol Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie, teamleden kennen de inhoud en kunnen het protocol toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

■ **Materialen:**

- De school is in staat om bestaand lesmateriaal aan te passen;
- De school is in staat om aanpassingen in het onderwijs- of toetsprogramma te doen (bijvoorbeeld langer de tijd bij een toets, extra beurten in de klas, kladpapier of rekenmachine gebruiken);
- De school is in staat om basale hulpmiddelen in te zetten (bv. passend modelmateriaal, telraam).

■ **Fysieke ruimte:**

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding van individuele of kleine groepen leerlingen.

■ **Randvoorwaarden:**

- De school is in staat ouders te verwijzen naar de juiste partijen voor een diagnose (*erwd-indicatie* tot en met groep 5 of dyscalculieverklaring vanaf groep 6) en behandeling (ondersteuning *fase rood*).

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Het ondersteunen van leerlingen in fase rood van het protocol ERWD valt niet onder de basisondersteuning. Voor het ondersteunen van leerlingen in deze fase geldt dat een specialistisch (extern) behandelaar in overleg met de school komt tot een handelingsplan (als onderdeel van een OPP).

III. Cognitief (ver) bovengemiddeld

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ Expertise:

- Leerkrachten zijn in staat om signalen van verschillende vormen van (hoog)begaafdheid en onderpresteren vroegtijdig te signaleren. De school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren;
- De school is in staat om goed in te kunnen schatten en te onderbouwen of versnellen (een klas overslaan) past bij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling;
- De school kan een beroep doen op een specialist meer- en hoogbegaafdheid.

■ Aanbod:

- De school is in staat om op de lesstof te differentiëren door deze te compacten en/of op inhouds- en vaardigheidsdoelen te verrijken, passend bij het ontwikkelingsniveau en ontwikkelingssnelheid en de identiteit van de leerling;
- In elke bouw is er een bewuste aanpak t.a.v. differentiatie in dagrooster, lesdoel, dagtaak, weektaak en instructie;
- De school is in staat om begeleiding te bieden in metacognitieve vaardigheden (executieve functies, studie- en planvaardigheden, leren leren) en in sociaal-emotionele ontwikkeling;
- De school is in staat om op regelmatige basis, al dan niet in samenwerking met andere scholen, contactmomenten en samenwerkmomenten voor hoogbegaafde leerlingen te realiseren.

■ Protocol:

- De school heeft beleid voor (hoog)begaafden: de doelgroep is gedefinieerd, afspraken over signalering en begeleiding zijn vastgelegd, afspraken over eigenaarschap en communicatie zijn beschreven.

■ Materialen:

- -

■ Randvoorwaarden:

- Kinderen met een eigen leerlijn hebben een ononderbroken ontwikkeling. Zodra hier niet (meer) aan wordt voldaan, vraagt dit evaluatie en extra ondersteuning (al dan niet in samenwerking met het samenwerkingsverband in een adviserende rol).

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Onderwijs aan en begeleiding van hoogbegaafde leerlingen die *tevens* een andere complexe stevige ondersteuningsvraag hebben valt niet onder de basisondersteuning.

IV. Cognitief (ver) beneden gemiddeld

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ **Expertise:**

- Leerkrachten zijn in staat om signalen van een beneden gemiddelde intelligentie of een lichte verstandelijke beperking (IQ tussen ca. 50 en 70 + achterstand in adaptief functioneren) vroegtijdig te signaleren. School is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren;
- Leerkrachten zijn in staat om opvallende (discrepanties tussen) sterktes en zwaktes in de verschillende taken te herkennen.

■ **Aanbod:**

- Leerkrachten streven ernaar om niveau en verwerking (instructie, feedback, oefeningen) van de lesstof te differentiëren op minimaal 3 niveaus (bv. m.b.v. IGDI-model);
- Leerkrachten zijn in staat om, samen met de IB-er, voor een leerling een eigen leerlijn op te stellen;
- De school kan ondersteuning inzetten bij leerachterstanden.

■ **Protocol:**

- De school volgt en evalueert systematisch de leerling ontwikkeling met het leerlingvolgsysteem.

■ **Materialen:**

- De school beschikt over lesmateriaal dat aansluit bij differentiatie in de lesstof;
- De school beschikt over remediërende methoden.

■ **Fysieke ruimte:**

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding van individuele of kleine groepen leerlingen.

■ **Randvoorwaarden:**

- Kinderen met een eigen leerlijn hebben een ononderbroken ontwikkeling. Zodra hier niet aan wordt voldaan, vraagt dit evaluatie en inschakeling van extra ondersteuning.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Onderwijs aan en begeleiding van leerlingen die naast een beneden-gemiddelde intelligentie of licht verstandelijke beperking *tevens* stevige ondersteuningsvragen op het gebied van gedrag of sociaal-emotionele ontwikkeling hebben valt niet onder de basisondersteuning.
- Onderwijs aan en begeleiding van leerlingen met lichte tot ernstige verstandelijke beperking (een totaal IQ van <70) valt niet onder de basisondersteuning.
- Onderwijs aan en begeleiding van leerlingen met het syndroom van Down valt niet onder de basisondersteuning. Wel spreken we af dat scholen dit met behulp van extra ondersteuning moeten kunnen realiseren. Scholen worden expliciet aangemoedigd om zich hierin te ontwikkelen, zodanig dat dit in de nabije toekomst wél onderdeel van de basisondersteuning kan worden.

V. Gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ **Expertise:**

- Leerkrachten kunnen bedreigingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling signaleren;
- Leerkrachten zijn in staat om normale en afwijkende/problematische gedragingen, (zowel internaliserend als externaliserend) die de ontwikkeling in de weg staat, van elkaar te onderscheiden;
- Leerkrachten zijn bekend met de verschillende executieve functies, weten hoe deze het leerproces beïnvloeden en zijn in staat om een achterlopende ontwikkeling op één of meerdere executieve functies te herkennen;
- De school kan een beroep doen op een gedragspecialist die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en executieve functies. Dit kan een intern begeleider zijn met een extra cursus/opleiding voor internaliserend- en externaliserend gedrag, een schoolmaatschappelijk werker of orthopedagoog/psycholoog. De school heeft deze expertise in principe zelf in huis en weet anders waar dit (direct) gehaald kan worden.

■ **Aanbod:**

- De school zet in op preventie van gedragsproblemen door het hanteren van heldere (gedrags)regels en voorbeeldgedrag van leerkrachten;
- Scholen maken gebruik van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem (bv. ZIEN! of SCOL) om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen (waaronder ontwikkeling in de executieve functies) te volgen;
- De school maakt gebruik van een programma/aanpak op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen;
- De school is in staat om leerlingen te begeleiden met lichte ondersteuningsbehoeften op het gebied van zowel internaliserend- als externaliserend gedrag;
- De school heeft (proces)afspraken met de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg over doorverwijzing naar relevant aanbod en trainingen (bv. weerbaarheid, faalangst, etc.);

- Alle leerkrachten zijn in staat om de oefening van (ontbrekende) executieve functies een plek te geven in het reguliere onderwijsprogramma, bv. door middel van aanpassen van instructie, taken en opdrachten (korter, eenduidiger);
- de school is in staat om ondersteuning en begeleiding te bieden bij het trainen van executieve functies.

■ **Protocol:**

Alle scholen beschikken over en zijn bekend met de inhoud van de volgende protocollen:

- Anti-pestten (sociale veiligheid);
- Meldcode kindermishandeling;
- Verwijsindex.

■ **Materialen:**

- De school maakt gebruik van een SOVA-methode en antipest programma.

■ **Fysieke ruimte:**

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een plek waar leerlingen prikkelarm kunnen werken, een time-out kunnen krijgen of waar door externe professionals met de leerling gewerkt kan worden.

■ **Randvoorwaarden:**

- De school is in staat ouders te door te wijzen naar de juiste partijen voor diagnose en behandeling.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Zware gedragsproblematiek die de leerling belemmert om in een klas met 20-30 leerlingen te functioneren.
- Leerlingen waarbij, naast een diagnose op het gebied van gedrag, tevens sprake is van bijv. een leerstoornis, taalstoornis of stoornis op het gebied van cognitieve capaciteiten (co-morbiditeit, bv. ZMOLK).
- Leerlingen die (tijdelijk) een gevaar voor zichzelf, klasgenoten en/of personeel vormen.

VI. Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurig zieke leerlingen

Wat valt onder de basisondersteuning?

■ Expertise:

- De school kan gebruik maken van het netwerk Ziezon en kan in het geval van een chronisch zieke leerling of een leerling die in het ziekenhuis is opgenomen een consulent OZL inzetten voor advies over aanpassingen van het onderwijs op de situatie.

■ Aanbod:

- De school is in staat om te organiseren dat, *met toestemming van ouders*, de volgende medische handelingen die niet vragen om een BIG-registratie uitgevoerd kunnen worden: toedienen van orale medicatie (w.o. 'puffen'), geven van sondevoeding, toedienen van diabetesmedicatie en controle van glucosewaarden;
- De school is in staat om afspraken met ouders omtrent en expliciete toestemming van ouders voor uitvoering van medische handelingen of het toedienen van medicijnen vast te leggen in een overeenkomst of verklaring;
- De school is in staat om een langdurig zieke leerling op een alternatieve wijze te betrekken bij de dagelijkse didactische, pedagogische en sociale onderwijspraktijk (bv. met Klasgenoot/KlasseContact);
- Uitgangspunt is dat er voor de leerling *ondanks de ziekte* sprake blijft van een doorgaande (leer)lijn op sociaal en onderwijskundig gebied.

■ Protocol:

- De school is bekend met het stroomschema zorg op school en kan dit toepassen bij het organiseren van passende ondersteuning voor leerlingen;
- De school beschikt over een protocol medisch handelen en medicijnverstrekking waarvan alle teamleden de inhoud kennen. Hierin staat tenminste opgenomen wat het beleid/protocol van de school is:
 - Als een leerling ziek wordt op school;
 - Met betrekking tot het bewaren en toedienen van medicijnen;
 - Met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen (niet-BIG en BIG).

■ Materialen:

- -

■ Fysieke ruimte:

- De school beschikt over een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken gemaakt over het beheer hiervan;
- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte waar behandelingen (bv. logopedie) en medische handelingen (door eigen personeel of externen) kunnen worden uitgevoerd;
- De school is toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke of motorische beperking, waaronder tenminste wordt verstaan: rolstoeltoegankelijkheid van het gebouw, aanwezigheid van een (trap)lift en de aanwezigheid van aangepast sanitair.²⁹

■ Randvoorwaarden:

- Leerkrachten kunnen (onder arbeidsrecht) nooit verplicht worden tot het uitvoeren van een medische handeling, ook al is het een afspraak binnen de basisondersteuning.
Voor de bovenstaande afspraken met betrekking tot medische handelingen geldt dus altijd: ja, tenzij.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Medische handelingen die vragen om een BIG-registratie (voorbehouden handelingen) vallen niet onder de basisondersteuning. Als de school in staat is een/enkele van deze handelingen uit te voeren (als een BIG-geregistreerde professional een leerkracht hiertoe bekwaam acht), neemt zij dit op in het protocol medisch handelen. Uitvoeren van voorbehouden handelingen vereist altijd toestemming van de ouders.
- (Fysieke) aanpassingen voor leerlingen met een visuele (cluster 1) of auditieve/communicatieve beperking (cluster 2) vallen niet onder de basisondersteuning. Deze aanpassingen worden in principe gerealiseerd in samenspraak met (ambulant begeleiders) van cluster 1 (Bartimeus, Visio) en cluster 2 (Kentalis, Auris).

²⁹ De enige uitzondering op deze verplichting betreft situaties waarin het **bestaande** schoolgebouw dusdanige beperkingen kent in ruimte of constructie dat deze functionaliteiten simpelweg niet (veilig) te realiseren zijn.

D | Monitoring en ontwikkeling

Basisondersteuning moet door alle scholen binnen ZOUT geboden kunnen worden. Het is belangrijk dat scholen en besturen er van elkaar op aan kunnen dat dit ook daadwerkelijk het geval is. Ook is het belangrijk om in beeld te krijgen waar het realiseren van basisondersteuning goed gaat en waar het beter kan, zodat er actief geholpen kan worden door de schoolbesturen of ZOUT. Zo blijven we ons ontwikkelen in het belang van de leerling. Om dat in- en overzicht te garanderen maken we een aantal afspraken over het monitoren van de (ontwikkeling van de) basisondersteuning:

- Omdat de onderwijsinspectie niet meer standaard vierjaarlijks elke school bezoekt, heeft ZOUT geen zicht op de ontwikkeling van de basiskwaliteit op de individuele scholen. Een aantal elementen van de basiskwaliteit is echter specifiek in het kader van onderwijsondersteuning (aanbod en route) van zo'n groot belang, dat dat zicht wel noodzakelijk is. Dit betreft de standaarden OP1 (Aanbod), OP2 (Zicht op ontwikkeling, OP3 (pedagogisch-didactisch handelen), VS1 (Veiligheid) en VS2 (Schoolklimaat) en BKA2 (Uitvoering en kwaliteitscultuur). Binnen ZOUT spreken we daarom af dat we voor deze standaarden werken met een zelfevaluatie die de scholen eens per twee jaar invullen. Op die manier is het mogelijk om op het niveau van ZOUT uitspraken te doen over de ontwikkeling van deze standaarden en passende stimulering en facilitering te ontwikkelen. De opbrengsten van die zelfevaluatie worden door ZOUT geanalyseerd en resultaten worden (geanonimiseerd) gedeeld met schoolbesturen en hun scholen en gebruikt voor verbetering van beleid.

- Ondersteuningsvragen die onder de basiskwaliteit of basisondersteuning vallen, vormen in principe geen basis voor het inzetten van extra ondersteuning op school, het gebruik maken van een arrangement of het verwijzen van een leerling naar het speciaal (basis)onderwijs. Binnen ZOUT spreken we af dat bij inzet van extra ondersteuning (OPP) en het aanvragen voor arrangementen en/of toelaatbaarheidsverklaringen daarom expliciet uit het leerlingdossier blijkt dat de (relevante elementen uit de) basisondersteuning op de school zijn ingezet en dat deze kwalitatief op orde zijn. Dit is waardevol voor de inhoudelijke verantwoording van ondersteuningsmiddelen en kan een belangrijke rol spelen in het bestuurlijk gesprek over het naleven van de afspraak.

Bijlage VI Beoordelingskader TLV

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband PO Zuidoost Utrecht (ZOUT) is wettelijk verantwoordelijk voor de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoeften (tijdelijk) niet binnen het reguliere basisonderwijs beantwoord kunnen worden. Deze leerlingen komen dan in aanmerking voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (SBO of SO). Bijlage VI van het OSP 2026-2030 “Gewoon Doen!” geeft op hoofdlijnen uitwerking aan de TLV-procedure. Voor de komende planperiode ligt de focus op de versterking van de basisondersteuning op de reguliere basisscholen. De basis van passend onderwijs is goed onderwijs. Hoe sterker de basisondersteuning, hoe groter de kans dat meer kinderen volgens de inclusieve gedachte onderwijs thuisnabij kunnen volgen. Afstemming en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein is hiervoor essentieel.

Zorgplicht vormt de wettelijke basis van de collectieve verantwoordelijkheid die schoolbesturen in de regio hebben voor leerlingen. Als ouders zich aanmelden (bij zowel het reguliere PO als het SO en SBO), is de school verplicht te onderzoeken of zij kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Bij een aanmelding in het reguliere primair onderwijs kan dit een andere reguliere school binnen het lokale samenwerkingsverband zijn die wél in staat is de leerling de benodigde ondersteuning te bieden. Indien de aanmelding plaatsvond binnen het speciaal (basis)onderwijs, kan dit ook een andere speciale (basis) school zijn. Een school kan een leerling niet verwijderen of uitschrijven zolang een andere school zich niet bereid heeft verklaard de leerling toe te laten. De school blijft verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs totdat een andere school de toelating heeft bevestigd. Maatwerk kan hierbij aan de orde zijn; een tijdelijke alternatieve vorm of setting van onderwijs is uitsluitend toegestaan als noodmaatregel en mag niet leiden tot structureel thuiszitten.

Indien wordt vastgesteld dat het reguliere onderwijs onvoldoende perspectief biedt voor de leerling en het SBO of SO meer passend is voor diens ontwikkeling, initieert de school een toelaatbaarheidsprocedure. In het kader van deze procedure vindt afstemming plaats met ouders en eventuele andere betrokkenen over de aard en omvang van de benodigde plaatsing. Zo mogelijk worden er vooraf afspraken gemaakt over de duur van toelating en worden er, waar mogelijk, terugplaatsingsafspraken gemaakt. Bij het perspectief van terugplaatsing en andere vormen van tijdelijkheid blijft de school van herkomst betrokken.

Dit beoordelingskader beschrijft de volgende zaken: de visie op de TLV toekenningen van het samenwerkingsverband, de bevoegdheid van de Toelaatbaarheidscommissie (TLC), de eisen die aan TLV-aanvragen en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld, de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de TLC haar beslissingen baseert.

Wanneer scholen groeien naar een sterker niveau van basisondersteuning en een sterke extra ondersteuning, zal de TLV grens in het visuele model (figuur 1) verschuiven en de middencirkels zullen kleiner worden. Ook wordt de overstap vanuit het S(B)O naar het reguliere basisonderwijs gestimuleerd. Een andere leeromgeving zoals het SO of het SBO is niet altijd langdurig. Scholen evalueren daarom minimaal 1 keer per jaar en als het nodig is vaker, met ouders of de huidige school nog passend is. Als het kan, wordt toegewerkt naar een overstap naar de reguliere school van herkomst of naar een minder gespecialiseerde vorm van ondersteuning. De lijnen in het model zijn daarom stippellijnen om deze dynamische beweging aan te geven.

2. Bevoegdheid van en opdracht aan Toelaatbaarheidscommissie

- A. SWV PO ZOUT mandateert de voorzitter van de TLC tot het beoordelen van de aanvragen voor TLV's en tot het zelfstandig besluiten over de toekenning van de TLV's voor SBO en SO, inclusief de categoriebepaling voor de SO-TLV's.
- B. De TLC handelt in haar oordeelsvorming volgens dit beoordelingskader en verantwoordt elke beslissing in termen van dit beoordelingskader. De verantwoording is in ieder geval schriftelijk. Bij een verzoek daartoe van de school en/of betrokken ouders, licht de TLC haar beslissing mondeling toe.
- C. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband draagt zorg voor een adequate facilitering van de TLC, zodat deze haar opdracht zorgvuldig en binnen de wettelijke kaders die daaraan gesteld zijn, kan uitvoeren.
- D. De commissie draagt er zorg voor dat zij op de hoogte is van de actuele afspraken over de basisondersteuning binnen het samenwerkingsverband.
- E. De commissie stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het vorige schooljaar. De directeur-bestuurder en commissie stellen jaarlijks de inhoudelijke eisen aan het jaarverslag vast. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats tussen de directeur-bestuurder en de commissie over de voortgang van het werk van de commissie.
- F. Het samenwerkingsverband en de commissie handelen conform de wet- en regelgeving ten aanzien van bescherming persoonsgegevens (WBP) en conform wat bepaald is in het convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en privacy' van de PO- en VO-Raad.
- G. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband stelt een privacyreglement vast dat van toepassing is op de commissie van het samenwerkingsverband.
- H. Ouders en school kunnen een bezwaar indienen tegen het TLV besluit. Zie hiervoor de 'TLV bezwaarprocedure' onder 'documenten' op de website van het samenwerkingsverband: www.swvzout.nl

3. Vormen TLV-aanvraag en procedure

3.1. Toetsing Toelaatbaarheidscommissie

De TLC toetst bij elke aanvraag of:

- a. de toepasselijke termijnen in acht zijn genomen; zoals een jaarlijkse evaluatie van het OPP en of diagnostische gegevens niet ouder zijn dan twee jaar.
- b. de ouders/verzorgers hun akkoord middels een handtekening hebben gegeven op de aanvraag en zowel de ouders als de leerling hun zienswijze naar voren hebben kunnen brengen.

Indien ouders/verzorgers het niet eens zijn met de aanvraag, blijkt uit het dossier (bijvoorbeeld door een separate bijlage) dat zij bij elke stap in de procedure in het voortraject voldoende geïnformeerd zijn en dat al het mogelijke is gedaan om met hen tot overeenstemming te komen. Alvorens een TLV wordt aangevraagd, informeert de school het schoolbestuur over het verschil in zienswijze en nodigt het schoolbestuur de ouders en de school uit om de situatie te bespreken en om te onderzoeken wat er nodig is om wel overeenstemming te bereiken. Een verslag van dit gesprek wordt toegevoegd aan het in te dienen dossier. De ouders worden gedurende het proces door de school gewezen op de mogelijkheid om advies en ondersteuning te vragen bij de landelijke onderwijsconsulenten.

Behandeling van een TLV aanvraag zonder toestemming van ouders

Indien aantoonbaar is dat het voortraject zorgvuldig is doorlopen, de zienswijze van ouders is meegewogen en dat er geen overeenstemming is bereikt met ouders, kan een TLV aangevraagd worden zonder instemming van ouders. Het betreft in dat geval een 'éénzijdige TLV-aanvraag'.

Onderstaande voorwaarden zijn op een dergelijke situatie van toepassing, waarbij er waarborgen zijn opgenomen met betrekking tot de positie van ouders.

1. Ouders worden door het schoolbestuur schriftelijk geïnformeerd over de voorgenomen TLV-aanvraag, waarbij ze worden uitgenodigd hun zienswijze aan het dossier toe te voegen.
2. Het schoolbestuur geeft ouders 10 werkdagen de tijd om te reageren en desgewenst een zienswijze toe te voegen. Bij het uitblijven van een antwoord, stuurt de school een brief aan ouders dat de reactietermijn is verstreken en dat de aanvraag TLV ingediend wordt bij het samenwerkingsverband. Deze brieven worden opgenomen in het dossier.
3. De school draagt zorg voor het volledig informeren van het samenwerkingsverband. De door de school ingediende aanvraag TLV gaat vergezeld van een compleet dossier. Alleen gegevens die door de school zelf zijn verzameld zoals LOVS, OPP, observaties, gedragsbeschrijvingen etc. én gegevens van derden waar ouders toestemming voor geven zijn onderdeel van het dossier. Ook wordt het verslag van het gesprek tussen het schoolbestuur, de school en ouders toegevoegd aan het dossier. De ouders krijgen via de school een kopie van de definitieve aanvraag en het ingediende dossier.

Zodra het samenwerkingsverband het volledige dossier heeft ontvangen, organiseert de commissie een zienswijzegesprek, waarbij school, ouders (en indien passend, de leerling) worden uitgenodigd. Tijdens het gesprek wordt de in het dossier opgenomen zienswijze toegelicht en krijgen betrokkenen de gelegenheid hun perspectief mondeling aan te vullen.

Eventuele aanvullende vragen van de commissie kunnen tijdens dit gesprek worden beantwoord. Het samenwerkingsverband draagt zorg voor een volledige verslaglegging van het gesprek, waarin zowel de inhoud van de zienswijzen als de beantwoording van vragen wordt vastgelegd.

c. aan de volgende vormeisen is voldaan:

De TLV aanvraag bevat het Ontwikkelingsperspectief (OPP) van de betreffende leerling dat laat zien dat

- proces en afwegingen leidend tot de aanvraag duidelijk zijn;
- gehandeld is volgens de principes van HGW en dat de school overtuigend extra ondersteuningsinzet heeft gepleegd en
- de zienswijze van school, ouders, kind en andere deskundigen duidelijk zijn.
- ouders en school hun handtekening zetten onder het handelingsdeel van het OPP.

Het OPP bevat een integratief beeld van de onderwijsondersteunings- en zorgbehoeften van de leerling. De cognitieve, communicatieve, didactische, sociaal-emotionele en de lichamelijk / motorische ontwikkeling, zijn beschreven in relatie tot de interactie met de leerkracht, de groep en de eigen sociale (leef)omgeving. Indien aan de orde, zijn de zorgbehoeften van de leerling en de thuissituatie daarbij betrokken.

Noot: Het is wettelijk verplicht om ook bij kleuters een uitstroombestemming te benoemen. Het is echter niet wenselijk en haalbaar om deze uitstroombestemming te bepalen, aangezien kleuters zich sprongsgewijs ontwikkelen.

Het samenwerkingsverband stelt dat scholen in de beginfase een brede uitstroombestemming aangeven. Vanaf groep 5 wordt op basis van de voortgang van de leerling periodiek geëvalueerd en wordt de uitstroombestemming waar nodig concreter gemaakt, zonder dat dit een vroegtijdige vastlegging inhoudt. Het OPP is een middel en geen doel, de scholen hebben keuze welk format ze gebruiken. Het samenwerkingsverband heeft wel een voorbeeld format beschikbaar gesteld, waar bijgevoegde noot over de kleuters, de zienswijze van leerling en ouders in verwerkt zijn. In het handelingsdeel van het OPP staan de doelen, aanpak en inzet van (extra ondersteunings)middelen, voortkomend uit de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften beschreven.

In dit samenwerkingsverband wordt het grootste gedeelte van de extra ondersteuningsmiddelen (4/5e deel) direct toegekend aan de besturen. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP en dienen deze te tekenen. Het OPP moet minstens één keer per jaar geëvalueerd worden. De aanvraag is voorzien van een beargumenteerde keuze voor een onderwijsvoorziening in het speciaal (basis)onderwijs die, rekening houdend met de thuissituatie, tegemoet kan komen aan de beschreven onderwijsondersteunings- en zorgbehoeften van de leerling. In Grippa is een onderbouwing toegevoegd, of is onderzocht in hoeverre een andere reguliere PO-school (of meerdere scholen), eventueel met aanvullende ondersteuning, passend zou zijn voor deze leerling. Tevens is duidelijk gemotiveerd waarom deze optie niet geschikt bleek. De aanvraag is voorzien van een handtekening van de directeur van de school. Bij een verlengingsaanvraag worden het besluit en de deskundigenadviezen van de huidige TLV, meegestuurd. Indien deze niet in bezit zijn van school, worden deze opgevraagd bij ouders. Als ouders de adviezen en het besluit niet wensen te delen, wordt dit vermeld in de aanvraag. Bij een verlengingsaanvraag is in de aanvraag (dat mag in het OPP) opgenomen hoe er gewerkt is aan terugkeer of doorstroom naar regulier onderwijs, naar een minder gespecialiseerde vorm van onderwijs of naar een lagere bekostigingscategorie. Bij een verlengingsaanvraag wordt een onderbouwing voor de verlenging van de TLV, geschreven door de gedragswetenschapper van de aanvragende school, meegestuurd. De onderbouwing is kwalitatief volledig, bevat actuele gegevens over de ontwikkeling van de leerling en geeft een deskundig oordeel over de noodzaak van verlenging.

3.2. Afhandeling aanvragen

Het samenwerkingsverband handelt aanvragen voor een TLV als volgt af:

- a. Het schoolbestuur (of daartoe gemandateerde schooldirecteur) vraagt de TLV aan bij samenwerkingsverband ZOUT. Er zijn situaties waarbij de beoogde school voor S(B)O zelf de TLV aanvraagt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij leerlingen die vanuit een VV, vanuit cluster I of II, of vanuit behandeling rechtstreeks instromen in het gespecialiseerd onderwijs en waarbij redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat zij eerst regulier onderwijs volgen en bij leerlingen die vanuit het buitenland verhuizen en daar gespecialiseerd onderwijs genoten hebben.
- b. Binnen twee weken is het voor de school in Grippa inzichtelijk dat het dossier in behandeling genomen is. Er zijn drie mogelijkheden:
 - de aanvraag voldoet aan alle vormeisen en bevat voldoende informatie om een besluit te nemen, of;
 - de aanvraag is niet compleet. Het dossier wordt aangehouden om de school in de gelegenheid te stellen aanvullende informatie te verstrekken. De aanhouding is aan een termijn gebonden die de commissie daaraan stelt; wordt deze overschreden dan wordt aanvraag als niet ontvankelijk verklaard. Zodra het volledige dossier aangeleverd is, gaat de wettelijke beoordelingstermijn lopen, of;
 - de aanvraag is niet ontvankelijk. Dit is het geval wanneer de aanvraag niet aan de vorm- of procedurele eisen voldoet en er geen sprake is van een ontbrekend document dat aangevuld kan worden door de school. Het dossier wordt teruggezet, met een begeleidend schrijven. Een voorbeeld is dat de school onvoldoende handelingsgericht gewerkt heeft in de extra ondersteuning en dat zij eerst deze inzet verder moeten plegen, voordat zij over kan gaan tot een TLV aanvraag.
- c. Binnen acht weken na het ontvangen van een volledige in behandeling genomen aanvraag, neemt de TLC een besluit. Het besluit wordt, met een motivering van de voorzitter en de deskundigenadviezen, per mail gecommuniceerd aan de aanvragende school en de ouders/verzorger(s) van de leerling. Indien nodig, kan de TLC de beoordelingstermijn éénmalig verlengen met 4 weken. Indien dit het geval is, zal de TLC dit schriftelijk communiceren aan de aanvragende school.
- d. Het samenwerkingsverband hanteert voor nieuwe TLV aanvragen als richtlijn een uiterste aanvraagdatum van 1 april. Het indienen van een aanvraag vóór die datum garandeert een beslissing door de TLC voor start van de zomervakantie. Een aanvraag die na die datum wordt ingediend, wordt wel in behandeling genomen. Een besluit voor de zomervakantie is dan echter niet meer gegarandeerd. Deze routing maakt het mogelijk dat S(B)O-scholen tijdig anticiperen op de leerlinginstroom en dat het leerlingvervoer door de gemeente op tijd kan worden geregeld. Bovendien is rond deze periode meestal duidelijk welke onderwijscontext het best passend is voor de leerling.
- e. Het samenwerkingsverband hanteert voor de TLV verlengingsaanvragen vanuit het S(B)O als richtlijn een uiterste aanvraagdatum van 1 maart.

3.3. Besluit TLV

- a. De commissie komt tot een beslissing binnen acht weken na het in behandeling nemen van de complete aanvraag, met zo nodig een aan de school medegedeelde verlenging van maximaal vier weken.
- b. De commissie deelt het besluit, de deskundigenadviezen en de motivering van het besluit, mede aan de aanvragende school en aan de ouders/verzorgers van de leerling.
- c. Na afgifte van de TLV informeert de verwijzende school de ouders over het belang van een schriftelijke aanmelding bij een S(B)O-school.

Na de schriftelijke aanmelding, start de onderzoeksperiode en de zorgplicht voor de nieuwe school van aanmelding. Tenzij de beoogde S(B)O-school vol zit of de ouders de denominatie van die school niet onderschrijven. In de wet staat uitgewerkt in welke gevallen een school geen zorgplicht draagt. Indien plaatsing bij de beoogde school niet mogelijk is, zorgt de school er in samenwerking met het regionale S(B)O-netwerk voor dat een passende onderwijsplek elders wordt gevonden, zodat de continuïteit van het onderwijs voor de leerling gewaarborgd blijft.

4. Inhoudelijke oordeelsvorming

4.1 De beoordelingsaspecten

De TLC komt tot een inhoudelijk oordeel op grond van een afweging van de volgende tien beoordelingsaspecten:

Leerlingaspecten

- a. Een actuele en concrete beschrijving van de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- b. De ernst van de problematiek en de mate van hinder die de leerling daarvan ondervindt.

Schoolaspecten

- c. De ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en van de IB-er zijn expliciet gemaakt. Er kan geleerd worden van de ervaren handelingsverlegenheid en de verwijzing van de leerling. Een TLV aanvraag dient tevens als input voor de organisatieontwikkeling van de verwijzende school. Dit kan d.m.v. een procesevaluatie, scholing en begeleiding van directeur, ib-er of leerkracht.
- d. De fasen van het OGW en HGW-cyclus (waarnemen, analyseren en begrijpen, plannen en realiseren) staan duidelijk beschreven.
- e. De mate waarin de school aan de basisondersteuning heeft voldaan.
- f. De mate waarin de school voldoende en adequate extra (externe) ondersteuning heeft ingezet.

Ouderaspecten

- g. De specifieke ondersteunings- en zorg behoeften van de ouders.
- h. De mate waarin ouders de ondersteuningsbehoeften van hun kind erkennen of onderkennen.
- i. De mate van verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen in de ondersteuning van hun kind.
- j. De bereidheid en mogelijkheden tot ondersteunend oudergedrag op diverse niveaus, zoals thuis, school en vrije tijd.

4.2 De inhoudelijke beoordeling

De tien beoordelingsaspecten worden door de TLC in hun onderlinge samenhang beoordeeld om tot een beslissing over een aanvraag te komen. De beoordelingsaspecten geven inzicht in de voorwaarden die nodig zijn voor een leerling om goed te kunnen functioneren en zich verder te kunnen ontwikkelen. Een passende aanpak voor het geconstateerde probleem kan dus gericht zijn op het in orde brengen van een voorwaarde in plaats van direct gericht op het handelen van de leerling, een contextaanpak i.p.v. kindaanpak. Bij het maken van de inhoudelijke beoordeling beoordeelt de TLC de aangeleverde informatie op de weergegeven aspecten. Daarbij gaat het ook om de beoordeling van de wederzijdse beïnvloeding van diverse aspecten. Als voorbeeld: het kan zo zijn, dat de houdingskenmerken van ouders (ouderaspect c.) zeer ondersteunend zijn, maar dat de ernst van de problematiek de mogelijkheden van leerkrachten en IB'ers in het regulier onderwijs toch zodanig te boven gaat, dat de TLV dient te worden toegewezen. Anderzijds kunnen er houdingskenmerken bij ouders aan de orde zijn die de noodzaak van een TLV-toewijzing ondersteunen of zelfs de balans doen doorslaan naar toekenning, terwijl de leerlingaspecten daar niet helemaal aanleiding toe geven. Soms kan een van de aspecten zich in zo ernstige mate manifesteren, dat dit de doorslag geeft, soms gaat het om het totaalbeeld van de diverse aspecten. Daarom is onderstaande volgorde geen vast gegeven, maar een leidraad voor de beoordeling en verantwoording.

De volgende vragen zijn aan de orde:

- a. Is er voldoende informatie beschikbaar om de beoordeling te kunnen uitvoeren?
- b. Zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerling en school (leerkracht, IB, team) voldoende duidelijk?
- c. Voldoet de school van herkomst aan de afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning en is er voldoende en passende ondersteuning ingezet?
- d. Heeft de school van herkomst voldoende en de juiste extra ondersteuning ingezet, of is voldoende gemotiveerd dat op voorhand duidelijk was dat het niet zinvol was extra ondersteuning in te zetten (bijvoorbeeld bij onder- en zij-instroom)?
- e. Heeft de extra inzet geleid tot voldoende positieve resultaten? Staan de effecten goed beschreven en is er handelingsgericht gewerkt naar de effecten van de ondersteuning?
- f. Zijn alle voorliggende mogelijkheden, zoals de inzet van ondersteuning vanuit jeugdhulp of WLZ, onderzocht of ingezet? Is tevens een BAO-BAO-overstap of, in het geval van een SO-aanvraag een BAO-SBO-overstap, duidelijk overwogen en eventueel middels een symbiose-regeling geprobeerd? Is er, indien relevant, gebruik gemaakt van de ruimte in regels die door OCW mogelijk gemaakt wordt, zoals een aangepast onderwijsprogramma of afwijking onderwijstijd?
- g. Ondervindt de leerling veel last van de onderwijsproblematiek?
- h. Wat is de ernstinschatting voor het welbevinden van het kind en het systeem?
- i. Overstijgen de houdingskenmerken en/of de ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of ouder de mogelijkheden van het regulier onderwijs?

Het is mogelijk dat de TLC in uitzonderlijke gevallen een TLV toekent, terwijl de beslissing na weging van de aspecten negatief zou moeten uitvallen. De TLC moet bij deze beredeneerde afwijking toelichten op welke gronden tot een alternatieve afweging is gekomen. De TLC beslist over de toelaatbaarheid en bepaalt tevens of dit een TLV voor SBO of SO betreft (de soort TLV) en indien het een SO-TLV betreft, voor welke categorie: 1, 2 of 3. Het beoordelingskader beschrijft op grond van welke overwegingen de soort en categorie TLV worden vastgesteld.

Beoordelingskader

Richtlijnen voor de bepaling van de soort TLV (SBO of SO) en SO-categorie.

Inleiding

Dit het beoordelingskader beschrijft richtlijnen voor de bepaling van de soort TLV, SBO of SO. De beoordeling vindt plaats op basis van de samenhang van alle aspecten. Dat betekent, dat ook als niet aan alle voorwaarden, leerlingkenmerken en ondersteuningsbehoeften is voldaan, andere aspecten de doorslag kunnen geven in de soort en categoriebepaling. De onderstaande uitwerking refereert aan de genoemde beoordelingsaspecten op het niveau leerling, school en ouders. Het kader biedt altijd ruimte voor maatwerk op kind- en contextniveau. We spreken over richtlijnen omdat het samenwerkingsverband een TLV-aanvraag integraal beoordeelt. Richtlijnen, in tegenstelling tot harde criteria, maken het mogelijk recht te doen aan de specifieke onderwijsbehoeften van het kind. Er wordt niet gewerkt met protocollen; de richtlijnen zijn onderdeel van het beleid. Een definitief besluit op de aanvraag gebeurt op basis van deskundigenadviezen en voldoet aan de eisen die de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) stelt aan motivering (art. 3:4) en zorgvuldigheid (art. 3:2). De TLC mag altijd, mits beargumenteerd, afwijken van beleid.

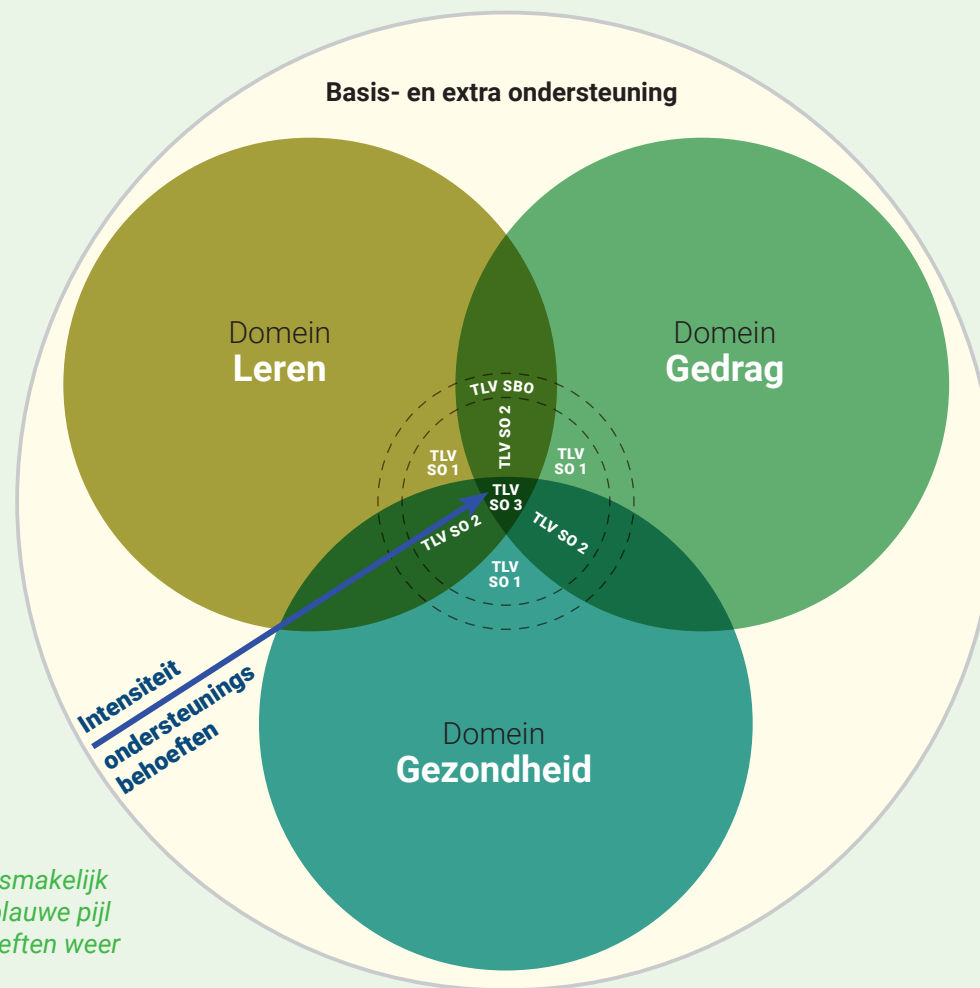
Bij een aanvraag TLV

- Het OPP en de ondersteuningsbehoeften van de leerling staan centraal.
- Er is sprake van een zorgvuldig verlopen voortraject waarin ouder(s)/ verzorger(s), leerling en eventuele zorgpartners betrokken zijn.
- Er is goede documentatie aanwezig van het voortraject en de stappen die zijn ondernomen: wat heeft de leerling aan extra ondersteuning ontvangen en wat zijn de resultaten en effecten hiervan?
- Er bestaat een helder beeld van de bevorderende en belemmerende factoren bij de leerling en diens ondersteuningsbehoeften. Daarnaast wordt beoordeeld of deze behoeften de ondersteuning die de scholen kunnen bieden overstijgen.
- Het verwachte uitstroomperspectief staat is duidelijk en onderbouwd.
- Handtekening van directeur PO aanwezig. Zienswijze ouder en leerling staat beschreven.

Voor een complete afvinklijst van de benodigde onderdelen van een TLV-aanvraag wordt verwezen naar de startpagina van Grippa.

Een SO bekostigingscategorie 1 kan worden afgegeven voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van

- Leren (zoals ZML-problematiek).
- Gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling (zoals gedrags/ psychiatrische problematiek).
- Gezondheid en praktische zelfredzaamheid (zoals langdurige ziekte).

Figuur 7. De weergave met de cirkels is onlosmakelijk verbonden met de beoordelingscriteria. De blauwe pijl geeft de intensiteit van ondersteuningsbehoeften weer

Leren	Gedrag	Gezondheid
Onder het domein leren vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over leren, intensiteit en niveau van instructie, aanpassingen in verwerkingstijd, concreetheid van het onderwijsaanbod en groepsgrootte, aanpassingen in de leeromgeving.	Onder het domein gedrag vallen ondersteuningsbehoeften rondom sociaal-emotionele ontwikkeling, executieve vaardigheden en communicatie. Bijvoorbeeld de mate van nabijheid en emotionele beschikbaarheid van een volwassene t.b.v. veiligheid en begrenzing, mate van sturing in het aangaan en onderhouden van contacten, aansturing in werkhouding en taakspanne en niveau van communicatie en ondersteuning in het begrijpen en verwoorden van gevoelens en gedachten.	Onder het domein gezondheid vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over fysieke en praktische zelfredzaamheid, belastbaarheid en medische ondersteuning.

Toelaatbaarheidscriteria SBO

Een TLV SBO kan worden toegekend wanneer de ondersteuningsbehoeften van de leerling het regulier onderwijs overstijgen. Er is sprake van ernstige leerbelemmeringen waarvoor intensieve ondersteuning nodig is op didactisch gebied en een gespecialiseerde onderwijsomgeving vereist is. De leerbelemmeringen en/of de benodigde extra ondersteuning hebben een negatief effect op het welbevinden van de leerling. De leerling is, in de kleuterleeftijd en in groep 3, in staat te functioneren in een groep van ten minste 12 leerlingen of is in staat om hier binnen 24 maanden naartoe te groeien. Vanaf groep 4 dient de leerling in staat te zijn of binnen 24 maanden toe te groeien naar functioneren in een groep van ten minste 15 tot 18 leerlingen. De leerling beschikt tevens over cognitieve mogelijkheden op tenminste moeilijk lerend niveau in combinatie met kindkenmerken zoals een mate van zelfredzaamheid die passend is bij de leeftijd.

Er is sprake van de volgende ondersteuningsbehoeften:

- De leerling heeft primair behoefte aan een gespecialiseerd onderwijsprogramma op het gebied van leren al of niet in combinatie met gedrag, waarbij de leerproblematiek voorliggend is. Het gedrag komt voort uit specifieke, veelal didactische onderwijsbehoeften (o.a. structurele leerproblemen, taakwerkhoudingsproblemen, een negatief zelfbeeld, faalangst);
- Het leerproces van de leerling is ernstig vertraagd, verstoord of gestagneerd.
- De leerling heeft, naast bovenstaande, een prikkelarme en gestructureerde onderwijsomgeving met een kleinere groepsgrootte, waar het lesaanbod en het –tempo kunnen worden aangepast aan de behoeften van de leerling. Hierbij geldt dat de benodigde aanpassing de mogelijkheden van het regulier onderwijs overstijgt.

Toelaatbaarheidscriteria SO voor alle bekostigingscategorieën

Een TLV SO kan worden toegekend bij ondersteuningsbehoeften die zowel het regulier als het SBO overstijgen. Het gaat dan altijd om ondersteuningsbehoeften die onder de WPO en/of de WEC vallen. Behoeften die vallen onder de jeugdwet en/of de WLZ, worden niet bekostigd vanuit een TLV. De leerling kan op meerdere domeinen ondersteuning nodig hebben, zoals gedrag, leren en sociaal-emotioneel functioneren. Met een combinatie van zeer intensieve ondersteuningsbehoeften op twee van de drie domeinen die de mogelijkheden die het SO in de basis kan bieden overstijgt, kan een bekostigingscategorie 2 worden aangevraagd. Met een combinatie van (zeer) intensieve ondersteuningsbehoeften op drie van de drie domeinen en waarbij de leerling voldoet aan de EMB-richtlijnen zoals die landelijk worden gehanteerd, kan een bekostigingscategorie 3 worden aangevraagd. De situatie van de leerling voldoet dan aan alle in de kolom 'bekostigingscategorie 3' beschreven behoeften.

De bekostigingscategorie wordt bepaald op basis van de ondersteuningsbehoeften van de leerling zoals beschreven in het dossier, niet op basis van het aanbod van de school. Wanneer een leerling vanuit een reguliere setting de overstap maakt naar het SO, wordt altijd een TLV SO bekostigingscategorie 1 toegekend. De SO-school kan, indien nodig en aantoonbaar onderbouwd met concrete gegevens en argumenten, na plaatsing een hogere bekostiging aanvragen.

Domein	bekostigingscategorie 1	bekostigingscategorie 2	bekostigingscategorie 3
Leren	Intensieve ondersteuningsbehoeften op didactisch gebied, als gevolg van structurele, complexe leerbelemmeringen. Er is behoefte aan een gespecialiseerde onderwijsomgeving die de mogelijkheden van het SBO overschrijdt. De ondersteuningsbehoeften zijn passend bij het basisaanbod van de SO-school.	Structurele, complexe leerbelemmeringen en indien meetbaar, een leerachterstand >3 jaar op meerdere leergebieden, leidend tot intensieve ondersteuning op didactisch gebied.	Structurele, complexe leerbelemmeringen als gevolg van een ernstige verstandelijke beperking of zeer beperkt leervermogen, zoals beschreven in de landelijk geldende criteria EMB.
Gedrag	Ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling waarvoor een gespecialiseerde onderwijsomgeving noodzakelijk is.	Zeer intensieve ondersteuning nodig bij de sociaal-emotionele en gedragsmatige ontwikkeling. De benodigde begeleiding overstijgt het basisaanbod van de SO-school.	Zeer intensieve ondersteuning nodig bij de sociaal-emotionele en gedragsmatige ontwikkeling als gevolg van moeilijk te reguleren gedragsproblematiek. De benodigde begeleiding overstijgt het basisaanbod van de SO-school.
Gezondheid	Ondersteuningsbehoeften op het gebied van gezondheid, inclusief zelfredzaamheid, waarvoor incidenteel, planbaar of beperkt ondersteuning nodig is. De ondersteuning kan niet geboden worden in een reguliere onderwijsomgeving.	Ondersteuningsbehoeften op het gebied van gezondheid, inclusief zelfredzaamheid, waarvoor meerdere keren per week ondersteuning nodig is.	Ernstige lichamelijke beperkingen die zeer intensieve ondersteuning vereisen, inclusief dagelijkse medische of verzorgingshandelingen onder schooltijd.
Ondersteuningsintensiteit	Structurele aanwezigheid van extra personeel of specialisten, op afroep beschikbaar.	Structurele aanwezigheid van extra personeel of specialisten, op afroep, meerdere momenten per dag beschikbaar.	Continue, specialistische begeleiding door meerdere professionals (kleine groepen, intensieve monitoring), voortdurend beschikbaar.
Complexiteit en beïnvloedbaarheid	Intensieve ondersteuning nodig op minimaal één van de drie domeinen. Ontwikkelingsmogelijkheden afhankelijk van de begeleidingsintensiteit.	Intensieve ondersteuning nodig op minimaal twee van de drie domeinen. Ontwikkelingsmogelijkheden afhankelijk van de intensiteit van de begeleiding.	Structurele, intensieve begeleiding nodig op alledrie de domeinen met blijvend hoge risico's op leer- of ontwikkelingsachterstand of schooluitval.

Figuur 8. Beschrijving bekostigingscategorieën per domein

Bijlage VII Kwaliteitszorg

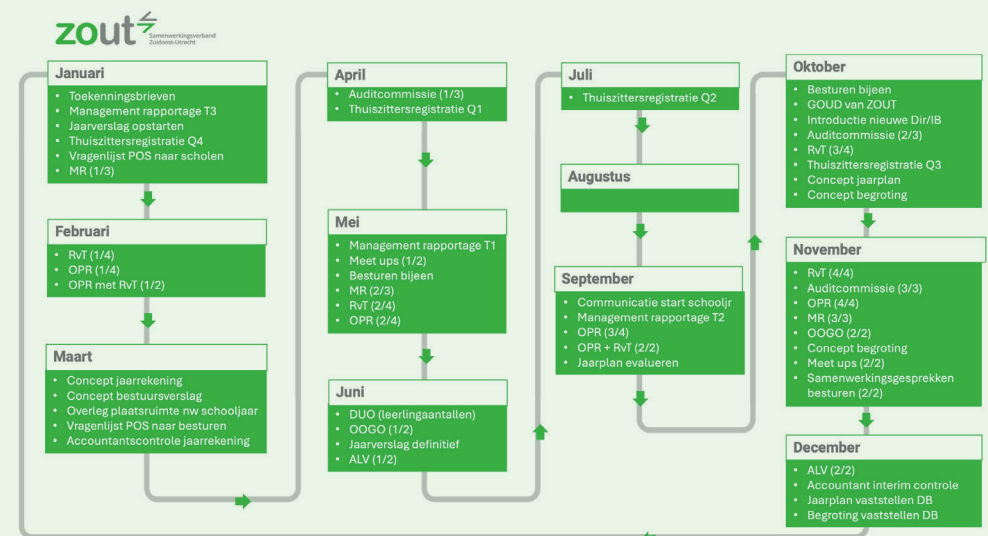
Het realiseren van de ambities uit het OSP kunnen we alleen samen met alle stakeholders. Vanuit de bureau-organisatie willen we dit proces aansturen met goede kwaliteitszorg. Voor SWV PO ZOUT betekent dat doelgericht, systematisch en cyclisch werken, op een transparante en coöperatieve wijze. Dat doen we integraal op strategisch, tactisch en operationeel niveau.

De doelen uit het OSP worden omgezet naar jaarplannen. Met een afvaardiging vanuit de ALV worden hier indicatoren aan gekoppeld, waarna het plan, samen met de evaluatie van het jaarplan van het voorafgaande jaar, ter bespreking wordt voorgelegd aan de ALV.

Tertiaal wordt er door het stafbureau van het samenwerkingsverband een analyse gemaakt van data over de extra ondersteuning (aanvragen Team ZOUT, TOP en TLV) en verzuim. Daarbij komt een jaarlijkse analyse van de beschikbare basisondersteuning en extra ondersteuning op scholen en besteding van ondersteuningsmiddelen door de schoolbesturen. Aan de hand van de ICT-systemen waar het samenwerkingsverband over beschikt kunnen er analyses worden gedaan op verschillende niveaus (bestuur, gemeente, school) en naar verschillende vormen van ondersteuning of groepen. Met deze analyses krijgen we zicht op de doel- en rechtmatige besteding van middelen, het dekkend aanbod, de basis- en extra ondersteuning van de scholen en trends.

Figuur 9. De kwaliteitscycli bij SWV PO ZOUT. Bron: POS

Figuur 10. De kwaliteitszorgcyclus van SWV PO ZOUT

In samenwerkingsgesprekken worden deze uitkomsten besproken: op school-niveau door de CIO'ers en op bestuursniveau door de directeur-bestuurder en de bestuurssecretaris. In deze samenwerkingsgesprekken wordt met name ook vooruit gekeken naar de doelen in het komende jaar op het gebied van Inclusief Onderwijs en de passende besteding van ondersteuningsmiddelen daarbij.

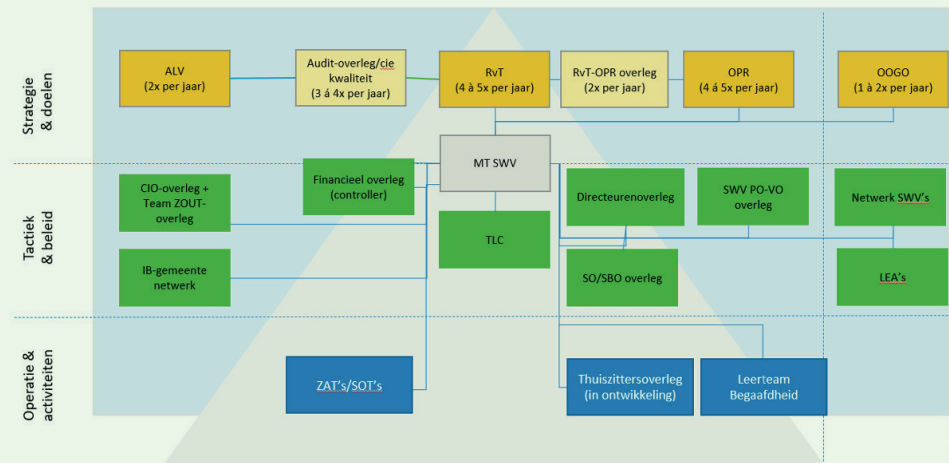
In het kader van transparantie en leren van elkaar organiseren we de bestuurlijke samenwerkingsgesprekken in een collectieve vorm, namelijk in kleine groepen waarbij in de samenstelling rekening wordt gehouden met het leeraspect, de geografische indeling, de grootte van het bestuur en het type onderwijs (regulier of gespecialiseerd). Op deze manier wordt er invulling gegeven aan de horizontale verantwoording. Bij de samenwerkingsgesprekken op de scholen zal in de komende planperiode bekeken worden of een collectievere vorm meerwaarde heeft.

Algemene hoofdlijnen en bestuur specifieke hoofdlijnen uit de samenwerkingsgesprekken worden integraal teruggekoppeld, met waar mogelijk afspraken over de uitvoering. Op deze manier wordt de PDCA-cyclus in de praktijk zichtbaar.

Binnen SWV PO ZOUT wordt op verschillende momenten in het jaar aan verschillende geledingen verantwoording afgelegd: de RvT, de Ondersteuningsplanraad, de medezeggenschapsraad voor personeel en de algemene ledenvergadering.

Om de verantwoording te borgen:

- werken we met een kwaliteitscyclus waarin een doelgerichte monitoring en evaluatie plaatsvindt.
- werken we met een gedetailleerd onderbouwde en sluitende, taakstellende begroting.
- zijn er per tertiaal managementrapportages met eindejaar prognoses.
- zijn er per tertiaal tussenrapportages met betrekking tot de voortgang van pilots en projecten.
- worden de leerlingenaantallen, de afgegeven TLV's, de deelname aan SO en SBO en de thuiszitters goed gemonitord en gepresenteerd.

Figuur 11. Bespreekmomenten in de kwaliteitszorgcyclus van SWV PO ZOUT

Afstemming met partners

Er is op verschillende manieren structureel overleg met het werkveld. Binnen het OOGO (regionaal) vindt overleg plaats met wethouders onderwijs en jeugd van de 5 gemeenten binnen het samenwerkingsverband. Binnen dit overleg wordt tevens samengewerkt met de samenwerkingsverbanden VO ZOU en Berseba (reformatoisch). In het Regionaal Beleidsoverleg Passend Onderwijs wordt gezamenlijk beleid op het gebied van onderwijs en jeugdhulp van de 5 ZOUT gemeenten voorbereid, vormgegeven en gemonitord. CIO'ers sluiten aan bij de gemeentelijke Lokale Educatieve Agenda's (LEA), gericht op gemeentelijk beleid voor onderwijs en jeugdhulp. Daarnaast hebben CIO'ers structureel overleg met de wijkteams uit hun gemeente en sluiten zij volledig of op agenda aan bij het directie overleg en het IB-netwerk van een gemeente of schoolbestuur. Samenwerkingsverband overstijgend maakt SWV PO ZOUT deel uit van het Netwerk Samenwerkingsverbanden Midden Nederland, gericht op o.a. dekkend aanbod in de regio, Inclusief Onderwijs en samen leren en is het lid van het Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONS) dat gericht is op belangenbehartiging, kennisdeling, samenwerking gericht op de wettelijke taken van de samenwerkingsverbanden.

Bijlage VIII Klachten en bezwaarprocedure

Wat kunt u doen als u het niet eens bent met een besluit?

Het samenwerkingsverband doet er alles aan om zorgvuldig te werken. Toch kan het gebeuren dat u als ouder het niet eens bent met een besluit van het samenwerkingsverband, of dat u een klacht hebt over het handelen van een medewerker.

Meestal kan een probleem worden opgelost door goed overleg.

Het eerste aanspreekpunt bij een klacht of een bezwaar is de betrokken medewerker vanuit het samenwerkingsverband.

Als dat niet leidt tot een oplossing, dan kunt u een klacht of een bezwaar indienen.

1. Klacht indienen

Heeft u een klacht over het handelen van (een medewerker van) het samenwerkingsverband of de manier waarop u bent behandeld? Dan kunt u een klacht indienen via de klachtenregeling van SWV PO ZOUT.

Website: **Documenten - Samenwerkingsverband ZOUT - primair onderwijs**

2. Bezwaar tegen een TLV-besluit

Bent u het niet eens met een besluit over een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor uw kind?

Dan kunt u **binnen zes weken** nadat u het besluit heeft ontvangen, een bezwaarschrift indienen bij het **samenwerkingsverband**.

Een bezwaarschrift is een brief waarin u uitlegt waarom u het niet eens bent met het besluit.

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

1. Uw gegevens (naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres).
2. Gegevens van uw kind (naam, geboortedatum, school en groep).
3. Het besluit waartegen u bezwaar maakt (datum van het besluit en het onderwerp. Bijv. Hierbij maak ik bezwaar tegen het besluit van [datum] waarin een TLCV is afgegeven voor mijn kind).
4. De redenen van het bezwaar. Waarom is het besluit volgens u onjuist en niet in het belang van uw kind?
5. U mag verwijzen naar relevante stukken: verslagen, OPP, rapporten, e-mails etc.
6. Datum en handtekening.

U hoeft niet juridisch te schrijven.

Het samenwerkingsverband zal het bezwaar daarna voorleggen aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) van Stichting Onderwijsgeschillen: <https://www.onderwijsgeschillen.nl>

De LBT nodigt u, het samenwerkingsverband en de school uit voor een hoorzitting in Utrecht.

De LBT hoort alle partijen en adviseert het samenwerkingsverband of het TLV besluit in stand kan blijven.

Het samenwerkingsverband neemt daarna een definitief besluit.

3. Gratis ondersteuning

Ouders kunnen kosteloos ondersteuning krijgen van Bureau Onderwijsconsulenten: <http://onderwijsconsulenten.nl>

